

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ
РАДА РАЗВОЈНЕ АГЕНЦИЈЕ СРБИЈЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

- Пречишћен текст -

Београд, март 2019. године

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

На основу Овлашћења број: 1-07-021-4/2018-04 од 08.02.2019. године, датог од стране Управног одбора Развојне агенције Србије, Сектор за правне, финансијске и опште послове је израдио пречишћени текст Годишњег програма рада Развојне агенције Србије за 2019. годину, који садржи:

- Основни текст Годишњег програма рада Развојне агенције Србије за 2019. годину, број: 1-07-021-4/2018-01, усвојен од стране Управног одбора дана 13.12.2018. године, а на који је Влада РС дала сагласност 05 Број: 021-965/2019 дана 31.01.2019. године

и

- Текст допуна садржаних у Годишњем програму о допунама Годишњег програма рада Развојне агенције Србије за 2019. годину, број 1-07-021-4/2018-03 од 08.02.2019. године, усвојен од стране Управног одбора дана 08.02.2019. године, а на који је Влада РС дала сагласност 05 Број: дана 14.03.2019. године.

Годишњи програм рада Развојне агенције Србије за 2019. годину – пречишћен текст

Садржај:

Р. број	Назив	Страна
1.	Уводне одредбе	3
2.	План рада Сектора за стратешка улагања	5
3.	План рада Сектора за подршку МСП	17
4.	План рада Сектора за међународну сарадњу	49
5.	План рада Сектора за регионални развој и регионалну сарадњу	66
6.	План рада Сектора за планирање и анализу	75

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Уводне одредбе

Развојна агенција Србије (даље: Агенција) основана је Законом о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/2015 и 95/2018), ради обављања развојних, стручних и оперативних послова подстицања и реализације директних улагања, промоције и повећања извоза, развоја и унапређења конкурентности привредних субјеката, угледа и развоја Републике Србије у области привреде и регионалног развоја.

На оснивање и рад Агенције примењује се Закон о јавним агенцијама („Службени гласник РС“ бр. 18/2005, 81/2005-испр. и 47/2018)

Законом о улагањима прописано је да Агенција обавља следеће послове:

- 1) сарађује са државним органима и организацијама и носиоцима јавних овлашћења, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, ради обезбеђивања услова за примену овог закона и других прописа којима се уређују питања од значаја за унапређење привредног развоја и улагања;
- 2) прати примену овог закона и предлаже одговарајуће мере;
- 3) учествује у припреми програма и пројеката привредног и регионалног развоја;
- 4) врши анализе и обезбеђује податке и информације за потребе унапређења политике привредног и регионалног развоја;
- 5) врши акредитацију и координацију регионалних развојних агенција;
- 6) обавља стручне и административно-оперативне послове у вези са пројектима привлачења директних инвестиција и улагања и прати њихову реализацију у складу са законом и прописима;
- 7) спроводи програме и пројекте са циљем унапређења извозних активности привредних субјеката;
- 8) спроводи програме и пројекте са циљем унапређења положаја, активности и конкурентности малих и средњих привредних субјеката и предузетника;
- 9) предлаже, координира и спроводи активности стратешког маркетинга привредних потенцијала и угледа Републике Србије;
- 10) пружа стручну и саветодавну подршку привредним друштвима и предузетницима;
- 11) извршава и координира спровођење програма и пројеката привредног и регионалног развоја за подстицање директних инвестиција;

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- 12) обезбеђује услове за приступ и реализацију пројеката који се финансирају из међународне развојне помоћи;
- 13) прати и анализира услове улагања и привредне услове на појединачним тржиштима и у појединачним секторима и даје предлоге за њихово унапређење;
- 14) остварује сарадњу у области улагања и прикупља информације о стању улагања у другим државама;
- 15) предлаже доделу подстицаја;
- 16) обавља и друге послове, у складу са законом и Статутом Агенције.

Послове из тачке 5) Агенција обавља као поверене послове.

Правилником о организацији и систематизацији послова у Развојној агенцији Србије од 12.07.2018. године са Правилником о именама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Развојној агенцији Србије од 15.08.2018. године који је ступио на снагу 27.10.2018. године, за потребе обављања послова из делокруга Агенције образовани су организациони делови (сектори), а у оквиру њих посебне организационе јединице (одељења).

Организациони делови су:

- Сектор за стратешка улагања;
- Сектор за подршку МСП;
- Сектор за међународну сарадњу;
- Сектор за регионални развој и регионалну сарадњу;
- Сектор за планирање и анализу;
- Сектор за правне, финансијске и опште послове.

Унутар Сектора за стратешка улагања образовани су: Одељење за реализацију стратешких улагања и Одељење за правну имплементацију и финансијску анализу стратешких улагања.

Унутар Сектора за подршку МСП образовани су: Одељење за подршку МСП и Одељење за правну и финансијску имплементацију инвестиционих програма.

Унутар Сектора за планирање и анализу образовани су: Одељење за aftercare, Одељење за извештавање и аналитику, Одељење за информатичку подршку и Одељење за маркетинг.

Унутар Сектора за правне и опште послове образовани су: Одељење за правне и опште послове и Одељење за финансијске и рачуноводствене послове.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА СТРАТЕШКА УЛАГАЊА

У Сектору за стратешка улагања обављају се следећи послови :

- Стручни и административно-оперативни послови у вези са пројектима привлачења директних инвестиција;
- Директна комуникација са заинтересованим улагањима и стручно саветовање улагача у вези са свим питањима пословног окружења у Републици Србији, у процесу доношења одлуке о избору области и локалитета за улагање;
- Директне активности са заинтересованим улагача на реализацији инвестиционих пројеката:
 - организација посета инвеститора потенцијалним локацијама за улагање,
 - учеће у самим посетама,
 - помоћ у остваривању контакта са свим релевантним субјектима у вези са реализацијом улагања;
- Праћење и анализирање услова улагања и привредних услова на појединачним тржиштима и у појединачним секторима и давање предлога за њихово унапређење;
- Анализа постојећих прописа и иницирање измена стратешких и законских решења из области улагања пред надлежним министарством;
- Креирање и ажурирање базе података инвестиционих локација, домаћих добављача, инвестиционих пројеката у Србији, инвестиционих програма и спроведених контрола извршења реализације улагања;
- Учествовање у изради секторских студија и програма развоја локалних добављача, укључујући и анализе трошкова и користи за потенцијалне пројекте;
- Учествовање у креирању програма подстицаја за привлачење директних улагања, предлагање политике и мере у циљу унапређења инвестиционог амбијента и конкурентности Републике Србије у овом домену;
- Вршење стручне анализе инвестиционих пројеката, достављање обавештења о могућем нивоу подстицаја инвеститорима и израда предлога могућег нивоа подстицаја на основу стручне анализе;
- Пружање саветодавне помоћи инвеститорима и израда меморандума, споразума и уговора са инвеститорима;
- Учествовање у преговорима ради израде меморандума, споразума и уговора у области стратешких инвестиција;
- Вршење *After Care* активности (накнадне услуге након реализованог инвестиционог пројекта) у делу даљег развоја инвестиционих пројеката и привлачења нових инвестиција;
- Припремање документације за рад Савета за економски развој у делу привлачења улагања;
- Организовање припреме и ажурирање „информационог пакета“ за инвеститоре, као и других информационих докумената са подацима од значаја за инвеститоре.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Рад на постојећим и потенцијалним инвестиционим пројектима

Кључни циљеви:

- Рад на 140 потенцијалних инвестиционих пројеката:
 - око 60 пројеката пренетих из 2018. године
 - Вредност инвестиција: преко 2,9 милијарди евра
 - Број радних места: преко 31.000
 - око 80 нових пројеката у 2019. години
 - Очекивана вредност инвестиција: 4 милијарде евра
 - Очекиван број радних места: 35.000

Постојећи инвестициони пројекти представљају улагања домаћих или страних инвеститора у погледу чије реализације саветници Сектора већ имају одређене активности на којима ће рад бити настављен и током 2019. године.

Потенцијални инвестициони пројекти представљају могућност улагања привредних друштава која би требало да доведу до нових привредних активности и отварања нових радних места. Према свом карактеру потенцијални инвестициони пројекти могу бити веома различити и самим тим захтевају различит приступ и врсту услуга које им може понудити Агенција. Између осталог, потенцијални инвестициони пројекти се разликују по величини, привредном сектору у коме се обављају и начину имплементације, као и по држави из које инвеститор долази. Рад на потенцијалним и актуелним инвестиционим пројектима представља основну делатност Агенције.

По питању привредног сектора или привредне делатности у којој ће се обављати потенцијални инвестициони пројекат, саветници Сектора за стратешка улагања су специјализовани за одређене привредне секторе. Самим тим, саветници ће и у 2019. години наставити са пружањем подршке улагачима имајући у виду делатност којом се бави улагач. Указује се да су сви саветници Агенције довољно обучени да могу да по потреби прихвате рад на пројекту из сектора који није њихова специјализација. Према подацима из 2018. године, највећи број пројеката био је из области аутомобилске индустрије, као што је приказано у Табели 1.

Сектор	Број	Процент
Аутомобилска индустрија	27	32.9%
Текстилна индустрија	9	11.0%
Туризам	8	9.8%

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Дрвна индустрија и индустрија намештаја	6	7.3%
Прехрамбена и прерађивачка индустрија	5	6.1%
Металопрерађивачка индустрија	5	6.1%
Грађевински материјали	4	4.9%
Електронска индустрија	4	4.9%
Машине и опрема	3	3.7%

Табела 1 – Анализа пројеката према индустријама

Имајући у виду број и податке о пројектима који ће бити пренети из 2018. године, као и информације о могућим пројектима са чијом реализацијом би требало да се отпочне у наредном периоду, оправдана је претпоставка да ће и у 2019. године најзаступљенији бити пројекти који се односе на аутомобилску индустрију. Са друге стране, имајући у виду пројекције за наредни период, вероватно је да ће се велики део активности одвијати и у текстилне индустрије, туризма, дрвне индустрије, прехранбене индустрије, металопрерађивачке индустрије, као и у области производње грађевинских материјала.

По питању величине, потенцијални инвестициони пројекат се карактерише са два основна параметра: вредност инвестиције и број новоотворених радних места. На основу тога Агенција разврстава пројекте у три категорије: мали, средњи и велики инвестициони пројекат (табела 2). Ова класификација није у вези са разврставањем инвеститора и њихових пројеката на мале, средње и велике, као и специјалне и стратешке пројекте, према Уредби о правилима за доделу државне помоћи, већ је успостављена интерно у Агенцији ради управљања задацима у сектору и прорачуна годишњих циљева.

Величина пројекта:	Вредност улагања:	Број радних места:	Просечна вредност:	Просечни број радних места:
Мали	0 - 5 милион €	0 - 100	2 милиона €	50
Средњи	5 - 10 милиона €	100 - 500	7 милиона €	200
Велики	10 + милиона €	500 +	30 милиона €	800

Табела 2 – Разврставање потенцијалних инвестиционих пројеката према величини

Поред нових потенцијалних инвестиционих пројеката, Сектор ће наставити рад на потенцијалним инвестиционим пројектима из претходне године. Укупан број ових

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

пројеката је око 60, укупне вредности од преко 2,9 милијарди евра и наведени пројекти би требало да доведу до отварања најмање 31.000 нових радних места.

Према начину имплементације потенцијални инвестициони пројекти се најчешће јављају као „greenfield“ или „brownfield“ пројекти, мада се јављају и пројекти који се односе на аквизицију или заједничко улагање. У циљу рада на „greenfield“ или „brownfield“ пројектима саветници ће за препоруку локације улагачима користити базу локација. Код пројеката аквизиције или заједничког улагања, који подразумевају активно приватно привредно друштво као субјекат инвестиције, основно оруђе за рад ће бити база добављача.

Када је у питању земља порекла потенцијалне инвестиције, важно је имати могућност комуникације са инвеститорима на различитим језицима, уз уважавање различитости у погледу начина рада. Анализа упита на којима се радило током 2018. године показује највећу заступљеност пројеката из Немачке, Италије, САД, Кине, Јужне Кореје и Јапана.. Имајући у виду пројекте са чијом обрадом би требало наставити у 2019. години, претпоставка је да ће значајан број пројеката управо потицати из назначених земаља, те да ће се све већи број инвестиција према пореклу капитала бити из Србије.

Развој потенцијалног инвестиционог пројекта се прати и приказује кроз седам различитих фаза. Од ових седам фаза прве три захтевају највеће ангажовање Агенције, и у оквиру њих инвеститор доноси одлуку да ли ће се инвестициони пројекат реализовати у Србији или не. Седам фаза потенцијалних инвестиционих пројеката су следеће:

Q&A – упит инвеститора	Инвестициони упит (потенцијални инвестициони пројекат)
Провера бонитета	
Избор локација	
Припрема за имплементацију пројекта	
Иницијална фаза имплементације	Инвестициони пројекат
Фаза градње	
Финализација пројекта	
Имплементиран пројекат – „aftercare“ фаза	

Табела 3 - Фазе инвестиционог упита и прелазак потенцијалног у инвестициони пројекат

Рад на упитима улагача представља основну делатност Сектора. Упити страних и домаћих улагача означавају назнаку интересовања за улагање у Србију и најчешће су део процеса упоређења Србије као инвестиционе локације са другим конкурентским земљама. Сваки упит представља конкретан и обиман сет питања у зависности од спецификације самог пројекта и делатности коју обавља. Велики број ових питања су генералне природе

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

и понављају се у различитим упитима, али значајан број упита представља специфична питања везана за конкретан пројекат на која саветник за улагања одговара из свог знања и искуства или врши истраживање како би пронашао адекватну информацију.

Имајући у виду искуства стечена током 2018. године, постоје индикатори који указују да ће се у току 2019. године велики број упита односити како на питања које се тичу опште пословне климе, тако и на питања из области образовања, специфичности конкретне индустрије, инфраструктурне опремљености, питања легислативе из различитих области.

При раду на упитима улагача Агенција ће се руководити принципом ажурности одговарања. На сваки контакт упућен путем електронске поште или другог вида комуникације, настоји се одговорити у року од 24 сата, а уколико у том периоду не постоји довољно информација за тражени одговор, инвеститор се мора обавестити да се информације тренутно прикупљају и мора се назначити рок у коме ће одговор стићи. Како би обезбедила што стручније и ажурније одговоре, неопходно је да Агенција поседује саветнике специјализоване за различите привредне делатности.

Ради што ефикаснијих одговора на питања генералне природе, Агенција ће користити и редовно ажурирати такозвани „Info Pack“ документ на енглеском језику који ће садржати генералне податке о економском, пословном, пореском амбијенту, као и друге информације које представљају одговоре на најчешћа питања инвеститора. Овај документ такође ће садржати податке о конкретним индустријским секторима и представљати полазну основу у раду на упитима.

Врста података који могу бити тражени у оквиру упита улагача може се класификовати на питања везана за:

- Опште податке о Србији
- Генералне економске показатеље
- Информације о присутним страним инвеститорима у Србији
- Информације о конкретним индустријским секторима у Србији
- Информације о царинској политици, могућностима слободне трговине и условима
- Податке о пореском окружењу и политици
- Податке о цени и доступности радне снаге, као и Закон о раду
- Генералне информације о инфраструктури, транспорту и логистици у Србији
- Информације о регулативи везаној за земљиште и изградњу
- Информације о регистрацији и облицима привредних друштава, власништву над земљиштем и својином
- Информације о подстицајима за улагање

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Податке о расположивим „brownfield“ и „greenfield“ локацијама
- Информације о стању у различитим привредним секторима у Србији и могућим добављачима сировина и производа, као и многе друге специфичне информације.

Ради што ефикаснијих одговора на питања генералне природе и привлачења улагања, Агенција ће користити и редовно ажурирати генералану и секторске брошуре на енглеском језику који ће садржати опште податке о економском, пословном, пореском амбијенту, као и друге информације које представљају одговоре на најчешћа питања инвеститора. Овај документ такође ће садржати податке о конкретним индустријским секторима и представљати полазну основу у раду на упитима и привлачењу инвестиција.

Провера бонитета потенцијалног улагача је активност која је уведена у 2017. години. Циљ је био утврђивање инвестиционе способности потенцијалног улагача, како би се избегло улагање ресурса у рад са улагачима који не поседују финансијску способност за извршење представљеног инвестиционог пројекта. На овај начин је проверавана величина, ликвидност, пословна стабилност привредних друштава, повезаност друштава али и репутација инвеститора. С обзиром да ће Агенција бити ангажована на јако великом броју потенцијалних инвестиционих пројеката у току 2019. године, ангажовање времена и ресурса око инвестиционих пројеката где инвеститор не поседује способност да их изнесе било би контрапродуктивно за резултате Агенције, али би такође непотребно ангажовало и ресурсе других републичких и локалних органа. Такође, на овај начин се предупређује улажење у могуће споразуме са потенцијалним улагачима на свим нивоима, који би у будућности могли носити негативне правне последице.

Избор локација је карактеристична интензивна фаза у оквиру рада на потенцијалном инвестиционом пројекту, у којој ће Агенција сарађивати са јединицама локалне самоуправе, локалним коморама и удружењима. У оквиру избора локација инвеститор ће уз помоћ саветника Агенције разматрати различите „greenfield“ и „brownfield“ локације у Србији, као и могућности за приватизацију, заједничко улагање или преузимање одређене компаније. Међусобно ће се упоређивати предности и мане истих, као и погодности за инвестирање које се у оквиру локалних заједница нуде. Инвестиционе локације ће се такође упоређивати са инвестиционим локацијама у другим државама конкурентима за инвестициони пројекат. Саветник сектора ће, користећи базу инвестиционих локација или базу добављача предлагати инвеститору списак најбољих опција на основу параметара његовог пројекта.

Припрема за имплементацију пројекта представља фазу у којој је улагач у највећем броју случајева донео одлуку да ће инвестирати у Србији и то на конкретној локацији. Тада се интензивно разговара о начину реализације пројекта, подршци локалне

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

самоуправе, потребним корацима за реализацију пројекта и временском плану, облику аранжмана са државом и подстицајним средствима. Кључна питања у овој фази су бројна, а могу се истаћи следећа: инфраструктура, урбанистички планови, локацијске и грађевинске дозволе, регистрација привредног друштва, ангажовање првих запослених, споразуми и уговори са државом и локалном самоуправом и др.

Процент реализације инвестиционих упита представља однос између укупног броја инвестиционих пројеката и инвестиционих упита или потенцијалних инвестиционих пројеката. Овај проценат се може рачунати на годишњем или вишегодишњем нивоу и представља успешност реализације интересовања инвеститора за улагањем. У рачунању процента не треба рачунати оне пројекте који су из било ког разлога прекинули започету имплементацију. Рад Агенције није једини фактор који утиче на одлуку инвеститора да пређе из инвестиционог упита у имплементацију пројекта, али Агенција преданим радом мора учинити све што је могуће како би до ове одлуке дошло.

Процент реализације инвестиционих упита се такође може мерити у односу вредности или броја радних места упита и пројеката. Исто тако, може се рачунати на годишњем нивоу, али с обзиром да у току једне године Агенција ради и на пројектима и из претходне године, не сме се превише лако узети као индикатор успешности рада, поготову с обзиром на чињеницу да у рачунању на годишњем нивоу проценат постаје висок у оној години у којој постоји мали број упита, што се не може сматрати успехом.

Иницијална фаза имплементације је фаза у којој је улагач постигао све споразуме са државом или приватним ентитетом који је субјект улагања и започиње имплементацију пројекта. Карактеристично за ову фазу је ангажовање пројектантских кућа за развој грађевинских планова или планова реконструкције, договарање послова са локалним добављачима, ангажовање Националне службе за запошљавање или приватних агенција за људске ресурсе. У овој фази се даље интензивира рад са локалном самоуправом и њеним службама, док ангажовање Агенције и републичких органа постаје мање.

Фаза градње подразумева успешно добијање потребних дозвола и интензивне радове на изградњи нових објеката или реконструкцији постојећих. Ангажовање Агенције је у овој фази у пракси минимално, осим у случају постојања потребе за повезивањем улагача са одређеним државним институцијама и решавањем неподвижених проблема. Поред тога, Агенција ће одржавати редован контакт са улагачем како би била сигурна да имплементација пројекта тече без проблема.

Финализација пројекта представља једну од најдужих фаза у којој улагач има припремљен простор за обављање својих привредних делатности и започиње интензивно

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

запошљавање радника и инсталацију опреме за рад. Уколико се пројекат посматра кроз уобичајени период код доделе државне помоћи од три године за реализацију пројекта, ова фаза у најчешћем случају траје око две године. Ангажовање Агенције у овој фази такође није веома интензивно, осим послова праћења реализације пројекта, помоћи у специфичним ситуацијама и администрирања државне помоћи. Са друге стране, у овој фази често може доћи до разговора о проширењима пројекта и новим пројектима инвеститора, што само указује на ниво задовољства инвеститора начином имплементације инвестиционог пројекта.

„Пост инвестиционе активности“ фаза пројекта долази по успешној имплементацији целог пројекта. Циљ Агенције је да улагач већ пре доласка у ову фазу размотри проширење пројекта или улагање у потпуно нови инвестициони пројекат у Србији. Са становишта доделе државне помоћи пројекат се овде налази у „мониторинг“ фази. Константан контакт са улагачем се у сваком случају наставља, евентуални проблеми се решавају и циља се обезбеђење даљих инвестиција.

Улагање од посебног значаја за Републику Србију сагласно Уредби о условима и начину привлачења директних инвестиција је:

- 1) улагање чијом реализацијом се битно утиче на даљи развој привреде Републике Србије, које доприноси унапређењу конкурентности привреде и Републике Србије као инвестиционе локације и чијом реализацијом се подстиче равномеран регионални развој у односу на предмет улагања и територијалну концентрацију одређених привредних грана и привредних делатности, а којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање 5 милиона евра или отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у прву или другу групу према степену развијености, или којим се у основна средства корисника улаже више од два милиона евра или се отвара више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје;
- 2) које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања њихове конкурентности. Одлуку којом се утврђује развојни приоритет јединице локалне самоуправе доноси скупштина или веће јединице локалне самоуправе, а ако се улагање реализује на територији више јединица локалне самоуправе одлуком коју доносе надлежни органи тих јединица локалне самоуправе утврђује се заједнички развојни приоритет уз претходно прибављено мишљење Агенције;
- 3) улагање на основу усвојених билатералних споразума;
- 4) улагање на основу споразума о прекограничној сарадњи.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Имајући у виду активности спроведене током 2018. године, може се закључити да се битан део пројеката на којима су радили запослени у Сектору односио управо на ова улагања, и то из тачке 1) претходног пасуса. Оправдана је претпоставка да ће се и током 2019. године у оквиру Сектора управо спроводити активности на привлачењу улагања од посебног значаја.

Улагања која нису од посебног значаја за Републику Србију

Сва улагања која се у смислу важећих прописа не могу категоризовати као улагања од посебног значаја за Републику Србију била су обухваћена јавним позивом. Имајући у виду да Министарство привреде Републике Србије објавило јавни позив за доделу средстава подстицаја, постојао је одређени број улагања које нису представљале улагања од посебног значаја, а на чијем привлачењу су били ангажовани запослени у оквиру Сектора. Постоје показатељи да ће се и током 2019. године наставити рад на пројектима који спадају у ову категорију.

Правно саветовање по питању споразума са улагачима

Агенција ће у току 2019. године кроз део Сектора који је задужен за правне послове пружати правне савете, како Министарству привреде, тако и другим државним органима по питању свих облика споразума са улагачима. Овде се пре свега мисли на меморандуме о разумевању, оквирне уговоре и уговоре о подстицајима. Правни саветници ће кроз поступак преговора и правног саветовања учествовати у изради финалног текста уговора који ће се постизати са улагачима, све у складу са позитивноправним прописима и овлашћењима. При раду на овој врсти споразума изузетно је важно строго водити рачуна о законском оквиру, а пре свега Закону о улагањима, Закону о контроли државне помоћи, Уредби о правилима за доделу државне помоћи, Уредби о условима и начину привлачења директних инвестиција, Закону о облигационим односима, као и другим релевантним прописима. Међутим, могући облици подстицања улагања дефинисани су различитим другим државним актима као што су Закон о планирању и изградњи, Закон о порезу на добит, Царински закон, подзаконски прописи из области планирања и изградње и јавне својине, као и многи други. Из тог разлога познавање свеукупне легислативе од значаја за улагања је основ за ову врсту правног саветовања. Поред општег познавања легислативе, саветници који у Агенцији раде на овој врсти послова морају у свом раду штитити интересе Републике Србије, што се пре свега постиже великим искуством у овој врсти послова, као и преданим и пажљивим радом.

Додатно, имајући у виду одредбе Закона о улагањима, правни саветници ће пружати улагачима и подршку у погледу различитих правних питања са којима се улагачи могу сусрести у циљу привлачења нових улагања и ефикасније имплементације инвестиционог пројекта.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Рад на бази инвестиционих локација

База инвестиционих локација је једно од главних оруђа за рад на упитима улагача. Земљишта и објекти који могу бити предмет интересовања улагача налазе се у овој бази и класификовани су према: величини земљишта, величини објекта, локалној самоуправи, власничкој структури, опремљености инфраструктуром и другим параметрима који помажу у одабиру адекватне локације. Локације се могу филтрирати према било којем од ових параметара или према комбинацији параметара. Поред ових параметара, локације су представљене фотографијама, плановима и описом који дају власници или управници локације.

Требало би напоменути да база инвестиционих локација није база привредних субјеката на продају, као ни инвестиционих пројеката који траже финансирање или заједничко улагање. Самим тим, она је погодна за решавање упита „greenfield“ и „brownfield“ потенцијалних инвестиционих пројеката, а не ради аквизиција или портфолио улагања.

При одржавању базе инвестиционих локација постоје три приоритета:

- база мора имати што више расположивих локација у понуди,
- информације о локацијама морају бити што садржајније и детаљније,
- информације о локацијама морају бити редовно ажуриране.

Како би се нашла локација која одговара инвестиционом упиту, потребно је имати што више могућих локација у понуди. Информације о расположивим локацијама се добијају контактом са општинама и канцеларијама за локални економски развој, локалним развојним агенцијама, сопственим истраживањем, оглашавањем и другим путевима. Самим тим, Агенција ће и у току 2019. године наставити са редовним прикупљањем информација о потенцијалним локацијама, како би пружила адекватну подршку улагачима.

Презентација инвестиционих потенцијала Србије

Поред рада на потенцијалним инвестиционим пројектима, планира се и презентација инвестиционих потенцијала Србије на конференцијама, скуповима, семинарима и другим догађајима. Рад на презентацији подразумева припрему и израду презентације, израду брошура као и само представљање презентације.

Стручна анализа пријава за подстицајна средства

Одредбама Закона о улагањима и Уредбе о условима и начину привлачења директних инвестиција прописано је да се Агенција бави стручном анализом инвестиционих пројеката ради доделе подстицајних средстава. Имајући у виду број пријава поднетих у току 2018. године, претпоставка је да би у току 2019. године могло бити закључено

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

најмање 20 уговора о додели средства подстицаја, као и изван број оквирних уговора и меморандума о разумевању чији број у овом тренутку није могуће претпоставити.

Ради вршења стручне анализе, Сектор ће, као и у 2018. години, сарађивати са Министарством привреде, Комисијом за контролу државне помоћи, Министарством финансија, Привредном комором Србије, као и са другим лицима.

Пријава инвестиционог пројекта за подстицајна средства садржи формулар пријаве, инвестициони план и финансијским извештајима улагача за претходне три године. Према Уредби о условима и начину привлачења директних инвестиција инвестициони пројекти се анализирају према 9 критеријума:

Критеријуми за стручну анализу инвестиционог пројекта су:

- 1) референце инвеститора (препознатљивост на тржишту, референце клијената, досадашња искуства и успешност у реализацији инвестиционих пројеката и сл.);
- 2) проценат незапослених лица чије квалификације одговарају делатности инвеститора, односно корисника средстава у укупном броју лица на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији јединице локалне самоуправе у којој се улаже;
- 3) број, односно проценат висококвалификованих лица који се запошљавају реализацијом инвестиционог пројекта;
- 4) висина и врста инвестиције (греенфиелд или броунифиелд инвестиције), односно степен ангажовања грађевинске индустрије у реализацији инвестиционог пројекта;
- 5) технолошки ниво делатности која је предмет улагања, у складу са класификацијом Евростата;
- 6) претходна сарадња са добављачима и планирани удео домаћих добављача;
- 7) ефекти инвестиције на запослене (обуке запослених и просечна висина зарада);
- 8) претходни и планирани обим међународног и укупног промета (пре и након инвестиционог пројекта);
- 9) финансијско-тржишна оцена инвестиционог пројекта (извори финансирања, ликвидност, профитабилност, одрживост и период повраћаја инвестиције и др.).

Имајући у виду да Агенција обавља стручне и административно-оперативне послове у вези са пројектима привлачења директних улагања, те да предлаже давање државне помоћи, саветници ће и у току 2019. године вршити стручну анализу ових пријава и извештаје о стручној анализи достављати Савету за економски развој.

Вршење стручних и административних послова Савета за економски развој

Савет за економски развој је образован Законом о улагањима и чине га министар надлежан за послове привреде, министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада и запошљавања, председник Привредне коморе Србије и директор Агенције. Савет прати стање у области улагања и привредног развоја, јавно промовише циљеве

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

привредног развоја Републике Србије и подстиче њихову реализацију, доноси одлуку о додели подстицаја за улагања, и обавља и друге послове у складу са Законом о улагањима.

Имајући у виду да је Законом о улагањима прописано да административне и стручно-техничке послове Савета обавља Агенција, Сектор ће и у току 2019. године наставити са вршењем наведених послова.

Проширење и ажурирање базе добављача

У 2019. години планира се унапређење базе добављача. База добављача обухвата податке о преко 2.900 домаћих привредних субјеката који послују у оквиру 18 индустрија. Информације ће бити унапређене и потпуније успостављањем сарадње са јединицама локалне самоуправе, локалним коморама и удружењима. Бази ће бити могуће приступити преко интернет презентације Агенције, а услуга коришћења података и пријава у базу ће бити бесплатна и служиће као основни алат за предствалање асортимана домаћих компанија потенцијалним домаћим и страним купцима као и инвеститорима. У наредном периоду ће се радити на ажурирању података које садржи база на основу директних контаката са привредним субјектима и захтева самих привредних субјеката за уписом у базу. План је да се база у 2019. години допуни подацима о привредним друштвима којима располаже Агенција за привредне регистре, а на основу сарадње са истом, чиме ће бити могуће добити целокупнију информацију о представницима индустрије и стању у истој, као и претраживати базу по више критеријума.

Припремање информационог пакета за потенцијалне пословне партнере

Планира се да у 2019. години буду припремани и редовно ажурирани информациони пакети. Исти ће садржати како макроекономске информације о Републици Србији, информације о спољнотрговинској размени и улагањима, општим подстицајима и условима за пословање у земљи, тако и информације о конкретној индустрији, подстицајима и предлозима за сарадњу прилагођене потребама и захтевима конкретних потенцијалних пословних партнера.

Праћење и ажурирање базе улагача

И у току 2019. године база инвестиција ће се редовно ажурирати, укључујући и унос нових (реализованих и планираних) инвестиционих пројеката, при чему ће услед обимности података у самој бази, рад на ажурирању информација и надаље бити континуирана активност. База даје могућност добијања података о улагањима, пре свега страних компанија, како оних у реализацији, чије инвестиције је Агенција асистирала тако и осталих, и то информација о висини улагања, броју запослених, прегледу по индустријским секторима, земљама порекла улагача и локацији улагања, што даје добар основ за припремање разноврсних анализа за потребе дефинисања планова у вези са привлачењем и промоцијом страних улагања.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА ПОДРШКУ МСП

Агенција је у 2017. и 2018. години спровела јавне позиве за своје програме/пројекте, извршила прикупљање конкурсне документације и оцењивање, у складу са утврђеним критеријумима и донела одлуке о додели средстава. Склопљени су уговори са корисницима подстицајних средстава и акредитованим регионалним развојним агенцијама (АРРА) и у складу са уговореним обавезама део средстава је исплаћен корисницима, а преостали износ средстава ће бити исплаћен до коначне реализације пројеката.

ПРОГРАМИ ИЗ 2016. ГОДИНЕ ЧИЈА СЕ РЕАЛИЗАЦИЈА НАСТАВЉА У 2019. ГОДИНИ

ПРОЈЕКАТ ПОДРШКЕ ПОЧЕТНИЦИМА ЗА ЗАПОЧИЊАЊЕ ПОСЛА START-UP

Назив пројекта	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину, намена: теренска контрола корисника
Пројекат подршке почетницима за започињање посла START-UP	2.647.500,00 дин.	0,00 дин.	2.647.500,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1.ОПИС ПРОЈЕКТА

Агенција је у протекле три године радила на реализацији Пројекта подршке почетницима за започињање посла START-UP.

Последњих неколико година министарства надлежна за послове привреде са мрежом институција за подршку микро, малим и средњим привредним друштвима (предузећима) и предузетницима (у даљем тексту ММСП и предузетници) спроводила су различите врсте финансијске и нефинансијске подршке овим категоријама корисника.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Пакет подршке обухвата: реализацију обука, доделу бесповратних средстава и менторско праћење ММСП и предузетника. Овим приступом обезбеђује се квалитетнија селекција кандидата, а менторским радом опстанак новооснованих привредних субјеката.

Пројектом су обухваћена незапослена лица, која у претходних пет година нису имала регистровану делатност, којима се пружа могућност самозапошљавања и даљег коришћења подршке за успешно пословање и опстанак на тржишту.

Пројекат има за циљ да подржи оснивање привредних субјеката који ће се бавити производњом, прерадом и појединим услужним делатностима (IT сектор, иновативне делатности, социјално предузетништво и креативне индустрије).

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва.

Увођење посебних програма подршке за ММСПП намењених искључиво за жене, младе и социјално предузетништво

Унапређење ефикасности и институционалне подршке пословању и развоју ММСПП

Специфични циљеви:

- Успостављање инструмената за подршку почетницима у пословању;
- Подршка женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву;
- Пружање помоћи незапосленим лицима да покрену сопствени посао – подршка отварању нових ММСП и предузетника;
- Подстицање отварања нових радних места.

3. ЦИЉНА ГРУПА

Циљна група - физичка лица која немају запослење, али имају квалитетну пословну идеју за самозапошљавање.

4. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2016. години:

- Објављивање Јавног позива;
- Промоција Пројекта;
- Предселекција кандидата за похађање обука;
- Реализација два модула обука у сарадњи са АРРА;
- Припрема бизнис планова;
- Селекција најбољих бизнис планова;

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Одбрана селектованих бизнис планова пред Комисијом (Pitching business);
- Избор кандидата којима ће бити додељена бесповратна средства;
- Потписивање Уговора;
- Исплата средстава авансно.

Активности реализоване у 2017. години:

- Исплата средстава авансно;
- Контрола наменског коришћења средстава;
- Реализација менторинга у сарадњи са АРРА;
- Теренска контрола корисника;
- Праћење и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

Активности реализоване у 2018. години:

- Теренска контрола корисника;
- Праћење и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

- Теренска контрола корисника;
- Праћење и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

5. РЕЗУЛТАТИ

- Допринос реализацији мера Стратегије за подршку развоја ММСПП и конкурентности у складу са одређеним средствима;
- Формирање нових ММСП и предузетничких радњи;
- Отварање нових радних места;
- Обука потенцијалних предузетника кроз модуле за започињање бизниса (упознавање са процедурама/обавезама везаним за пословање, обука за писање бизнис плана, тестирање сопствене пословне идеје);
- Промоција предузетништва (саставни део кампање „Година предузетништва“).

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

2. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ ММСПП И КЛАСТЕРА У 2016. ГОДИНИ

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину, намена: исплата по једном уговору и за мониторинг активности
Програм подршке интернационализацији ММСПП и кластера у 2016. години	8.400.000,00 дин.	7.150.000,00 дин.	1.250.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Општи циљ

Основни циљ овог програма је интернационализација микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника (у даљем тексту ММСПП), великих привредних друштава и кластера у циљу присутности и остваривања прихода на иностраним тржиштима.

Програм се састоји из две компоненте.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Компонента 1

Опис

Агенција реализацијом ове компоненте омогућава пружање директне подршке развоју привредних друштава и кластера кроз давање бесповратних финансијских средстава за суфинансирање предложених пројеката.

Активности у оквиру Компоненте 1 које ће се спроводити у 2019. години:

- Реализација пројеката и подношење извештаја о реализацији од стране Корисника средстава;
- Обрада и верификација Извештаја о реализацији подржаних пројеката и рефундација одобрених средстава;
- Мониторинг активности.

Компонента 2

Опис

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Агенција је реализовала низ активности ради унапређења пословања и промоције домаћих компанија и домаће привреде иностраним тржиштима. Кроз реализацију ове компоненте, Агенција је подржала домаће компаније да изађу на нова тржишта, повећају обим спољнотрговинске размене са иностранством, као и представе домаћу привреду, привредне потенцијале и услове за пословање у Републици Србији.

Пројектом су финансиране две подкомпоненте:

- Подкомпонента 1: Избор идејног решења за промоцију српске привреде на страним тржиштима – реализована у 2017. години;
- Подкомпонента 2: Организација промотивних активности – реализована у 2017. и 2018. години.

ПРОГРАМИ ИЗ 2017. ГОДИНЕ ЧИЈА СЕ РЕАЛИЗАЦИЈА НАСТАВЉА У 2019. ГОДИНИ

1. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПОЧЕТНИЦИМА ЗА ЗАПОЧИЊАЊЕ ПОСЛА START-UP

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину
Програм подршке почетницима за започињање посла START-UP	238.928.675,70 дин.	108.928.675,70 дин.	130.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Агенција је у 2017. години радила на реализацији Програма подршке почетницима за започињање посла START-UP.

Пакет подршке обухвата: реализацију обука, доделу бесповратних средстава и менторско праћење ММСП и предузетника. Овим приступом обезбеђује се одговарајућа селекција пријава, а менторским радом праћење и опстанак новооснованих привредних субјеката.

Програм има за циљ да подржи оснивање и успешно пословање привредних субјеката који ће се бавити производњом, прерадом и услужним делатностима.

Јавни позив за овај програм је затворен 05.05.2017. године.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

Унапређење ефикасности и институционалне подршке пословању и развоју ММСПП

Специфични циљеви:

- Подршка отварању нових ММСП и предузетничких радњи и унапређење пословања;
- Подстицање отварања нових радних места.

3. ЦИЉНА ГРУПА

Физичка лица и привредни субјекти који у тренутку подношења пријаве не послују дуже од две године, којима се пружа могућност самозапошљавања и даљег коришћења подршке за успешно пословање и опстанак на тржишту.

4. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2017. години:

- Објављивање Јавног позива;
- Промоција Пројекта;
- Предселекција кандидата за похађање обука;
- Реализација обука у сарадњи са РРА;
- Припрема бизнис планова;
- Селекција најбољих бизнис планова;
- Одбрана селектованих бизнис планова пред Комисијом (Pitching business).

Активности реализоване у 2018. години:

- Одбрана селектованих бизнис планова пред Комисијом (Pitching business);
- Избор кандидата којима ће бити додељена бесповратна средства;
- Потписивање уговора;
- Исплата средстава.

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

- Потписивање уговора;
- Исплата средстава;
- Реализација менторинга у сарадњи са РРА;
- Контрола наменског коришћења средстава;
- Праћење и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Формирана нова ММСП и предузетничке радње;
- Отворена нова радна места;
- Обучени потенцијални предузетници кроз модуле за започињање бизниса (уознавање са процедурама/обавезама везаним за пословање, обука за писање бизнис плана, тестирање сопствене пословне идеје).

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

2. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ СЕКТОРИМА ПРЕРАЂИВАЧКЕ ИНДУСТРИЈЕ

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства из 2018. године за 2019. годину
Програм подршке секторима прерађивачке индустрије	41.414.350,00 дин.	16.414.350,00 дин.	25.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Циљ Пројекта за унапређење конкурентности и запошљавања је побољшање ефикасности и координација одабраних јавних програма ради ублажавања ограничења за конкурентност и стварање радних места, укључујући улагања и промоцију извоза, иновације, активне мере запошљавања, активирање корисника социјалне помоћи и њихов прелазак у формалне послове.

Министарство привреде је одговорно за постизање резултата у оквиру компоненте која се односи на инвестиције и промоцију извоза, односно на реструктурирање и побољшање

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

функционисања институционалног оквира и програма и услуга за подршку промоцији инвестиција и извоза.

Једна од активности која је урађена у оквиру ове компоненте је анализа којом се утврђују приоритетне индустријске гране које могу највише да допринесу расту националне економије. Као резултат анализе идентификована су прва четири сектора, као сектори који имају могућност да покрену одрживи раст и развој привреде Србије кроз унапређење извозних активности и конкурентности на иностраним тржиштима, а за које је потребно урадити дубинску анализу ланаца вредности, развити секторске политике, као и акционе планове за реализацију утврђених политика. Прва четири сектора су: прерађивачка индустрија, дрво и намештај, гума и пластика, и машине и опрема.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма је подстицање раста и развоја четири приоритетна сектора.

Специфични циљеви Програма су:

1. промоција развоја и напретка сваког од четири сектора;
2. стварање услова за раст и развој ММСПП унутар изабраних сектора;
3. јачање капацитета унутар изабраних сектора како би се чврсто интегрисали у глобалне ланце снабдевања;
4. успостављање мреже знања за подстицање трансфера технологија и иновација у изабраним секторима;
5. подстицање умрежавања релевантних актера у сваком од четири сектора.

3. ЦИЉНА ГРУПА

Циљна група овог програма су микро, мала и средња привредна друштва и предузетници који су део ланаца вредности унутар четири приоритетна сектора, као и њихова удружења, кластери и слично.

4. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2017. години:

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава.

Активности реализоване у 2018. години:

- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане критеријуме.

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане критеријуме.

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећани извоз и инвестиције у сва четири сектора.

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

3. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПРОЈЕКТИМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА

Назив пројекта	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Реализована исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину
Програм подршке пројектима за унапређење економског развоја	34.842.341,99 дин.	32.282.991,36 дин.	2.559.350,63 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Агенција кроз овај програм подржава најбоље пројекте који за циљ имају повећање конкурентности ММСПП у Републици Србији кроз промоцију предузетништва и примера добре праксе, развој услуга намењених ММСПП, као и израду анализа и спровођење истраживања.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Програм је усмерен на ширење предузетничке свести и проширење услуга усмерених ка подршци предузетништву, а које су препознате у оквиру Стратегије развоја ММСПП и конкурентности 2015-2020. године.

2. ЦИЉНА ГРУПА

Програм подршке пројектима за унапређење економског развоја је намењен удружењима (кластер, пословно удружење, невладина организација), регионалним развојним агенцијама, пословним инкубаторима, научно технолошким парковима, привредним коморама и научно истраживачким организацијама.

3. ЦИЉЕВИ

Општи циљ програма је развој предузетништва и повећање конкурентности ММСПП.

Специфични циљеви програма су:

- Промоција предузетништва и примера добре праксе;
- Идентификовање релевантних фактора за повећање конкурентности ММСПП;
- Развој нових пословних услуга заснованих на реалним потребама ММСПП;
- Унапређење и развој услуга подршке иновативним ММСПП.

4. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2017. години:

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;
- Спровођење процедуре одлучивање о додели средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Уговарање;
- Пренос средстава корисницима програма (аванс).

Активности реализоване у 2018. години:

- Извештавање о реализованим активностима у оквиру програма и о резултатима.
- Пренос преосталих средстава корисницима програма.

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

- Извештавање о реализованим активностима у оквиру програма и о резултатима.
- Пренос преосталих средстава корисницима програма;
- Мониторинг и евалуација.

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о регионалном развоју;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

ПРОГРАМИ ИЗ 2018. ГОДИНЕ ЧИЈА СЕ РЕАЛИЗАЦИЈА НАСТАВЉА У 2019. ГОДИНИ

1. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ КОНКУРЕНТНОСТИ, ПРОДУКТИВНОСТИ И ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ ММСПП У 2018. ГОДИНИ

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину
Програм подршке конкурентности, продуктивности и интернационализацији ММСПП у 2018. години	77.857.236,66 дин.	37.857.236,66 дин.	40.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Програм подршке конкурентности, продуктивности и интернационализацији ММСПП у 2018. години је намењен микро, малим, средњим предузећима и предузетницима и обухвата сет активности које ће допринети унапређењу пословног амбијента, повећању конкурентности и пружити подршку изласку привредних субјеката на нова тржишта.

Кроз овај програм Агенција ће подржати реализацију следећих активности:

- Уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација и сертификација, сертификација, ресертификација, надзорна провера);
- Усаглашавање производа са захтевима техничких прописа и стандарда;
- Тестирање нових производа;
- Едукација менаџмента и запослених кроз специјализоване обуке;
- Нови дизајн производа и амбалаже;
- Побољшање постојећих и развој нових производа/услуга;
- Побољшање постојећих и развој нових технолошких процеса;
- Индивидуални наступи на међународним сајмовима у иностранству.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Развој привредних субјеката и повећање њихове конкурентности, која треба да створи снажан, конкурентан и извозно оријентисан сектор ММСПП.

Специфични циљеви:

- Подизање капацитета ММСПП за унапређење пословања;
- Повећан извоз домаћих ММСПП на циљаним тржиштима;
- Развој пословних капацитета ММСПП;
- Стварање услова за раст и развој ММСПП.

3. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2018. години:

- Разрада програма и креирање упутства о реализацији програма;
- Објава јавног позива;
- Формирање радне групе за реализацију програма;
- Формирање комисије за преглед и оцену пројеката;
- Пријем и обрада пријава, оцењивање и припрема предлога одлуке;
- Доношење одлука о додели финансијских средстава;
- Потписивање уговора о додели финансијских средстава;
- Спровођење активности и извештавање;
- Рефундација средстава изабраним корисницима;

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

- Спровођење активности и извештавање;
- Рефундација средстава изабраним корисницима;
- Мониторинг и евалуација програма.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Унапређени капацитети за повећање обима производње;
- Повећан број производа конкурентних на тржишту;
- Уређено пословање у складу са захтевима међународних стандарда;
- Повећан број нових и/или иновираних производа;
- Унапређени пословни капацитети запослених;
- Повећан извоз;
- Повећан број ММСПП који су имали наступ на међународним сајмовима.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

2. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ МСП ЗА УЛАЗАК У ЛАНЦЕ ДОБАВЉАЧА

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства из 2018. године за 2019. годину	Планирана средства из буџета РС 2019. годину	Укупно за 2019. годину
Програм подршке МСП за улазак у ланце добављаче	Компонента 1: 20.000.000,00 дин. Компонента 2: 328.500.000,00 дин.	0,00 ДИН.	Компонента 1: 20.000.000,00 дин. Компонента 2: 328.500.000,00 дин.	135.000.000,00 дин.	Компонента 1: 20.000.000,00 дин. Компонента 2: 463.500.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Агенција кроз реализацију Програма подршке МСП за улазак у ланце добављача (у даљем тексту: Програм) има за циљ да унапреди перформансе постојећих и потенцијалних добављача у складу са потребама купаца, те да додатно подржи унапређење пословног амбијента и повећање конкурентности МСП.

Подршка је намењена малим и средњим привредним друштвима која јесу или могу бити део ланца добављача мултинационалних компанија присутних у Србији или у иностранству. У зависности од спремности домаћих МСП за укључење у ланце добављача мултинационалних компанија и области за унапређење пословања, интервенција ће се вршити кроз различите видове подршке.

Програм ће одредити критеријуме које добављач мора задовољити како би уз помоћ унапред понуђених области интервенције и методологије за идентификацију области за побољшање унапредио сопствене перформансе до нивоа неопходног да постане добављач глобалних индустријских система.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

У циљу приближавања понуде малих и средњих предузећа потребама тржишта, Програм ће одредити профиле купаца уз чију ће се помоћ дефинисати захтеви које добављачи морају испунити како би одговорили на њихове потребе.

Програм се састоји из 2 компоненте:

КОМПОНЕНТА 1 – Анализа потреба купаца и дефинисање потреба добављача

Опис компоненте 1: у оквиру ове компоненте неопходно је спровести анализу потреба купаца и идентификовати потенцијалне добављаче, организовати радионице, округле столове, као и специјализоване дана добављача (Suppliers days). Такође, у оквиру ове компоненте биће одређени/дефинисани профили добављача, као и инпути за формирање критеријума за избор добављача и пројеката.

КОМПОНЕНТА 2 – Пружање подршке добављачима

Опис компоненте 2: у оквиру ове компоненте спровешће се подршка малим и средњим привредним друштвима која јесу или могу бити део ланца добављача.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма је унапређење перформанси постојећих и потенцијалних добављача у складу са захтевима мултинационалних компанија за укључивање у њихове ланце добављача и додатна подршка унапређењу пословања домаћих привредних друштава са фокусом на укључивање у међународне привредне токове.

3. АКТИВНОСТИ

Активности које су реализоване у 2018. години:

КОМПОНЕНТА 1:

- Објављивање позива за подношење понуде за анализу потреба купаца и дефинисање профила добављача;
- Спровођење набавке за услугу анализе потреба купаца и дефинисање профила добављача;
- Закључивање Уговора о јавној набавци;

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

КОМПОНЕНТА 1:

- Одређивање профила купаца на основу, од стране извођача, датих инпута за дефинисање критеријума;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Анимирање профилисаних купаца кроз радионице, округле столове, организацију специјализованих дана добављача (Suppliers days), интервјуе са потенцијалним купцима;
- Анализа потреба купаца у циљу препознавања области сарадње са потенцијалним добављачима (анализа добављача и њихових главних слабости, са аспекта приближавања перформанси добављача потребама купца);
- Дефинисање инпута за формирање критеријума за избор потенцијалних добављача;

КОМПОНЕНТА 2:

- Разрада програма и креирање упутства о реализацији програма;
- Објава јавног позива;
- Формирање радне групе за реализацију програма;
- Формирање комисије за преглед и оцену пројеката;
- Креирање базе за обраду пријава;
- Пријем и обрада пријава (саставни део пријаве су припадајући обрасци, потврде/ уверења, понуде пружаоца услуга/добављача, писмо о намерама/предуговор са купцем...);
- Оцењивање пројеката и припрема предлога одлуке (дијагностиковање – методологија која ће бити развијена од стране Светске банке); Чланови радне групе/комисије су запослени у Агенцији који ће проћи неопходну обуку за дијагностиковање према дефинисаној методологији;
- Финална оцена пројеката;
- Одлучивање о избору пројеката за финансијску подршку;
- Потписивање уговора;
- Имплементација пројекта;
- Мониторинг и евалуација програма.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Идентификовани потенцијали за развој ланаца добављача;
2. Унапређење сарадње МСП са купцима;
3. Повећање броја активних ланаца добављача;
4. Повећан број склопљених уговора о сарадњи између МСП и купаца.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима
- Законом о јавним агенцијама
- Законом о регионалном развоју.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Буџет 2019:

Активност	Реализатор	Буџет
Анализа потреба купаца и дефинисање потреба добављача	Агенција	20.000.000,00 дин.
Пружање подршке добављачима	Агенција	463.500.000,00 дин.
	Укупно	483.500.000,00 дин.

3. ПРОГРАМ СТАНДАРДИЗОВАНОГ СЕТА УСЛУГА ЗА МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКЕ У 2018. ГОДИНИ, КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО АКРЕДИТОВАНИХ РЕГИОНАЛНИХ РАЗВОЈНИХ АГЕНЦИЈА

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину
Програм стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2018. години	26.748.741,62 дин.	16.146.591,05 дин.	10.602.150,57 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Агенцијом и Фондом за развој Републике Србије.

Стандардизовани сет услуга који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција, у смислу овог програма, представља шест група стандардизованих услуга, које се обављају и то: информације, обуке, саветодавне услуге, менторинг, промоције и теренска контрола у оквиру: Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању, Програма подстицања развоја предузетништва кроз развојне пројекте и Програма подстицања развоја предузетништва кроз подршку инвестицијама, које Министарство спроводи са Фондом за развој.

За потенцијална и постојећа микро, мала и средња предузећа и предузетнике, задруге и кластере услуге из овог програма су бесплатне.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

2. ЦИЉЕВИ

Циљ Програма је подршка расту и развоју микро, малих и средњих предузећа, предузетника, задруга и кластера кроз унапређење доступности, обима и квалитета услуга подршке за њихово пословање.

3. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2018. години:

- потписивање уговора између Министарства привреде и Агенције;
- потписивање уговора и анекса уговора између Агенције и акредитованих регионалних развојних агенција;
- припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- израда месечних планова за услуге обука и промоција од стране АРРА;
- пружање пословних услуга корисницима од стране АРРА у складу са Програмом;
- месечно извештавање о реализованим услугама;
- исплата средстава АРРА за пружене услуге;
- израда годишњег извештаја;
- праћење реализације програма од стране Агенције и извештавање Министарства.

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

- извештавање о реализованим услугама у децембру 2018. године;
- исплата средстава АРРА за услуге пружене у новембру и децембру 2018. године;
- израда годишњег извештаја;
- праћење реализације програма од стране Агенције и извештавање Министарства.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- већа доступност услуга за подршку пословању ММСП, задруга и кластера, уједначен квалитет услуга, већи број корисника услуга;
- унапређење мера државне подршке ММСП, задругама и кластерима.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Уредбом о утврђивању програма стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2018. години који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

4. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ МАЛИМ ПРЕДУЗЕЋИМА ЗА НАБАВКУ ОПРЕМЕ У 2018. ГОДИНИ

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину
Програм подршке малим предузећима за набавку опреме у 2018. години	853.794.499,10 дин.	603.794.499,10 дин.	250.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Агенцијом и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама.

Средства опредељена Програмом намењена су за суфинансирање набавке производне опреме и опреме директно укључене у процес производње размењивих добара, и то: нове производне опреме и/или машина; транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта; нових делова, специјализованих алата за машине или других капиталних добара.

Привредни субјекти који задовоље услове Програма и којима банке, односно лизинг компаније укључене у реализацију Програма, условно одобре кредит односно финансирање, могу остварити право на суфинансирање до 25% нето вредности набавке производне опреме. Привредни субјект је у обавези да обезбеди учешће у висини 5% нето вредности производне опреме, док ће се преосталих 70% нето вредности производне опреме обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга лизинг компаније укључених у спровођење овог програма.

Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 25% од нето вредности производне опреме не може бити мањи од 500.000,00 динара, нити већи од 5.000.000,00 динара.

Неутрошена средства која ће бити утврђена извештајем Агенције о реализацији овог програма, користиће се у 2019. години за субвенционисање набавке опреме малим предузећима, у складу са Уредбом о утврђивању Програма подршке малим предузећима за набавку опреме у 2019. години („Сл. гласник РС“, бр. 3/2019).

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

2. ЦИЉЕВИ

Циљ Програма јесте јачање конкурентности привредних субјеката, унапређење њиховог пословања и интернационализације, као и креирање нових радних места кроз инвестиције у опрему.

Специфични циљеви Програма су:

- унапређење технолошких процеса производње;
- побољшање конкурентности произвођача;
- повећање вредности и обима промета;
- смањење ризика финансирања набавке производне опреме;
- смањење трошкова финансирања производне опреме кроз ниже каматне стопе и/или накнаде;
- повећавање понуде дугорочних извора финансирања;
- промовисање залогe на опреми, као примарног и довољног средства обезбеђења кредита;
- побољшање кредитне понуде банака и лизинг компанија за финансирање набавке производне опреме;
- јачање партнерства између банака, лизинг компанија и јавног сектора у унапређењу извора финансирања.

3. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2018. години:

- Потписивање уговора између Министарства привреде и Агенције;
- Објављивање јавног позива од стране Министарства привреде за избор банака и лизинг компаније;
- Потписивање уговора и анекса уговора између Министарства привреде, Агенције и изабраних банака и лизинг компаније;
- Објављивање јавног позива од стране Министарства привреде за избор корисника бесповратних средстава;
- Подношење Захтева за доделу бесповратних средстава истовремено са захтевом за кредит или финансијски лизинг у експозитури/филијали једне од пословних банака или лизинг компанији;
- Преглед и оцена поднетих пријава од стране банака или лизинг компаније и Комисије, образоване од стране Министра привреде;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима Програма од стране Комисије;
- Потписивање уговора између Агенције и Корисника средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Активности које ће се реализовати у 2019. години:

- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећање конкурентности микро, малих привредних субјеката, предузетника и задруга;
- Унапређење процеса производње.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Уредбом о утврђивању Програма подршке малим предузећима за набавку опреме у 2018. години.

5. ПРОГРАМ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ МСП У 2018. ГОДИНИ

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства из 2018. године за 2019. годину	Планирана средства из буџета РС за 2019. годину	Укупно за 2019. годину
Програм интернационализације МСП у 2018. години	90.000.000,00 дин.	0,00 дин.	90.000.000,00 дин.	90.000.000,00 дин.	180.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Општи циљ

Основни циљ овог програма је подршка интернационализацији малих, средњих и великих привредних друштава, у циљу креирања услова за остваривање извозних послова, кроз презентацију производа и услуга, успостављање пословних контаката са привредним друштвима из иностранства, прикупљање информација о условима присуства на страним тржиштима и праћења актуелних трендова у секторима од посебне важности за домаћу привреду. Поред освајања нових тржишта и повећања присуства на постојећим тржиштима, циљ ове активности је брендирања Србије као повољне инвестиционе и пословне дестинације, успостављање привредних веза са иностранством и интеграција домаћих привредних друштава у међународне пословне токове. Програмом се

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

финансирају активности домаћих привредних друштава кроз учешће у финансирању трошкова учешћа на међународним сајмова.

Агенција ће, ради већег и континуираног присуства српске привреде на иностраним тржиштима и побољшања имиџа Републике Србије у иностранству, реализовати низ активности ради унапређења пословања и промоције домаћих компанија и домаће привреде на иностраним тржиштима. Кроз реализацију овог програма, Агенција ће подржати домаће компаније да изађу на нова тржишта, повећају обим спољнотрговинске размене са иностранством, као и представити домаћу привреду, привредне потенцијале и услове за пословање у Републици Србији.

Активности реализоване у 2018. години:

- Покретање поступка јавне набавке за организацију наступа на међународним сајмовима.

Програмом ће се финансирати следеће групе активности у 2019. години:

- Организација националних штандова на међународним сајмовима;
- Организација пословних сусрета у иностранству;
- Прикупљање информација и извештавање о условима пословања на страним тржиштима.

Специфични циљеви:

- Стварање услова за раст и развој домаћих привредних друштава;
- Већи обим спољнотрговинске размене и уравнотежење спољнотрговинског биланса Републике Србије;
- Повећање видљивости и стално присуство домаћих привредних друштава на иностраним тржиштима;
- Систематизација информација о условима пословања на страним тржиштима у циљу унапређења нових програма и активности Агенције;
- Упознавање домаће привреде са условима пословања на циљним тржиштима.

Индикатори

- Удео корисника програма који су остварили извоз путем присуства на сајмовима
- Удео корисника програма који су остварили раст извоза за више од 20% у односу на годину реализације активности.

Људски ресурси

Координатор + радна група (3)

Програм је усклађен са:

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о јавним набавкама;
- Законом о улагањима.

ПРОГРАМИ КОЈИ ЋЕ СЕ СПРОВОДИТИ У 2019. ГОДИНИ

1. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ ММСП КРОЗ ИНДИВИДУАЛНО УЧЕШЋЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ САЈМОВИМА У ИНОСТРАНСТВУ

РЕДНИ БРОЈ:	1.
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Микро, мала и средња предузећа и предузетници
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2019. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	Планирани буџет: 40.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Кроз овај програм подршке, Агенција обезбеђује институционалну подршку микро, малим и средњим предузећима и предузетницима који су извозно оријентисани и који желе да повећају обим своје спољнотрговинске размене.

Привредна друштва и предузетници конкуришу за индивидуални наступ на међународном сајму у иностранству. Под оправданим трошковима сајамских активности подразумевају се трошкови закупа и изградње излагачког простора, административни трошкови, техничке услуге и израда промотивног материјала.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ овог програма је промоција извоза микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника у циљу присутности и остваривања прихода на иностраним тржиштима.

Специфични циљеви програма су:

- Повећање конкурентности домаће привреде;
- Стварање услова за раст и развој ММСПП;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Побољшање и прилагођавање домаћих производа који ће бити конкурентни на иностраним тржиштима;
- Већи обим спољнотрговинске размене ММСПП;
- Повећање броја ММСПП која извозе;
- Повећање видљивости и присуство српских брендова на иностраним тржиштима.

3. АКТИВНОСТИ

- Разрада Програма и креирање упутства за реализацију Програма;
- Објава јавног позива;
- Утврђена процедура за одлучивање о додели финансијских средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећан број ММСПП која извозе;
- Повећан обим извоза;
- Повећани приходи ММСПП.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о контроли државне помоћи.

2. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ СЕКТОРИМА ПРЕРАЂИВАЧКЕ ИНДУСТРИЈЕ

РЕДНИ БРОЈ:	2.
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Микро, мала и средња предузећа и предузетници из сектора прерађивачке индустрије и то из области: индустрија машине и опреме, прехранбена индустрија, дрвна и индустрија намештаја и индустрија гуме и пластике.
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2019. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	Планирани буџет: 50.000.000,00 дин.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Министарство привреде је једно од три министарстава Републике Србије која учествују у Пројекту за унапређење конкурентности и запошљавања, који је дефинисан Споразумом о зајму који је Република Србија потписала са Међународном банком за обнову и развој. Циљ Пројекта за унапређење конкурентности и запошљавања је побољшање ефикасности и координација одабраних јавних програма ради ублажавања ограничења за конкурентност и стварање радних места, укључујући улагања и промоцију извоза, иновације, активне мере запошљавања, активирање корисника социјалне помоћи и њихов прелазак у формалне послове.

Министарство привреде је одговорно за постизање резултата у оквиру компоненте која се односи на инвестиције и промоцију извоза, односно на реструктурирање и побољшање функционисања институционалног оквира и програма и услуга за подршку промоцији инвестиција и извоза.

Једна од активности која је урађена у оквиру ове компоненте је анализа којом се утврђују приоритетне индустријске гране које могу највише да допринесу расту националне економије, односно у четири приоритетна сектора: прерађивачка индустрија, дрво и намештај, гума и пластика, и машине и опрема. Као резултат анализе идентификована су прва четири сектора, као сектори који имају могућност да покрену одрживи раст и развој привреде Србије кроз унапређење извозних активности и конкурентности на иностраним тржиштима.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма је подстицање раста и развоја четири приоритетна сектора.

Специфични циљеви Програма су:

1. промоција развоја и напретка сваког од четири сектора
2. стварање услова за раст и развој ММСП унутар изабраних сектора
3. јачање капацитета унутар изабраних сектора како би се чврсто интегрисали у глобалне ланце снабдевања
4. успостављање мреже знања за подстицање трансфера технологија и иновација у изабраним секторима
5. подстицање умрежавања релевантних актера у сваком од четири сектора.

3. ЦИЉНА ГРУПА

Циљна група овог програма су мала и средња привредна друштва која су део ланаца вредности унутар четири приоритетна сектора.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

4. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- Расписивање Јавног позива;
- Утврђивање процедуре за одлучивање о додели финансијских средстава;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Потписивање уговора о додели средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане критеријуме.

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећани извоз и инвестиције у сва четири приоритетна сектора.

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о контроли државне помоћи;
- Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

3. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ДИГИТАЛНОЈ ТРАНСФОРМАЦИЈИ ММСП

РЕДНИ БРОЈ:	3.
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Микро, мала и средња предузећа
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2019. година
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	Планирани буџет: 70.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Програм спроводи Развојна агенција Србије (Министарство привреде) у сарадњи са Привредном комором Србије (Центром за дигиталну трансформацију) и ГИЗ.

По објављеном јавном позиву и одабиру корисника програма, сертификовани консултанци за дигиталну трансформацију ће вршити анализу достигнутог нивоа

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

дигиталне спремности корисника програма и по извршеној анализи за сваког корисника урадити дигиталну стратегију која подразумева скуп активности и унапређења како би се достигао оптималан ниво дигитализације пословних процеса, интерне и екстерне комуникације и других елемената пословања.

У складу са нацртом имплементације пројекта, улога Агенције је финансијска подршка за имплементацију дигиталне стратегије за сваког од корисника програма, у смислу куповине хардвера и софтвера.

2. ЦИЉЕВИ

Подршка домаћим микро, малим и средњим привредним друштвима кроз саветовање у процесу дигиталне трансформације и креирање мреже подршке дигиталној трансформацији српске привреде.

4. ЕВРОПСКА МРЕЖА ПРЕДУЗЕТНИШТВА (ENTERPRISE EUROPE NETWORK)

РЕДНИ БРОЈ:	4.
Приоритет:	ВИСОК
Корисници услуга и циљна група:	МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ, КЛАСТЕРИ, НАУЧНО - ИСТРАЖИВАЧКИ ЦЕНТРИ И ИНСТИТУЦИЈЕ, ПОСЛОВНИ ИНКУБАТОРИ
Време реализације:	2019
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	ПЛАНИРАНИ БУЏЕТ ЗА 2019. ГОДИНУ: 6.200.000,00 дин. 1. ЕВРОПСКА КОМИСИЈА: 3.522.600,00 дин. 2. АГЕНЦИЈА: 2.677.400,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

У циљу ефикасног и ефективног искоришћавања потенцијала микро, малих и средњих предузећа на јединственом европском тржишту, Европска комисија је 2008. године формирала Европску мрежу предузетништва – Enterprise Europe Network (EEN).

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Европска мрежа предузетништва, као највећа европска мрежа за пословну подршку, нуди разнолику помоћ микро, малим и средњим предузећима и предузетницима у Европској унији и шире. Конзорцијум који овај пројекат спроводи у Србији чине:

- Привредна комора Србије
- Развојна агенција Србије
- Иновациони центар Машинског факултета у Београду
- Пословни инкубатор Нови Сад
- Универзитет у Нишу
- Институт Михајло Пупин

Привредна комора Србије координира Мрежом у Србији. Пројекат Европска мрежа предузетништва се реализује у оквиру ЕУ Програма за конкурентност предузећа и МСП (COSME). Од укупног буџета за реализацију пројектних активности на овом пројекту, партнери унутар Конзорцијума ЕЕН Србија су дужни да обезбеде минимум 40% износа, док бесповратна средства EASME износе максимално 60%.

Европска мрежа предузетништва је активна у више од 60 земаља широм света. Са више од 600 партнера (агенције, универзитети, истраживачко-технолошке развојне институције...), ова мрежа представља највећу пословну мрежу која промовише и помаже рад малих и средњих предузећа. Преко ове Мреже, микро, мала и средња предузећа и предузетници могу да остваре пословну сарадњу са иностраним партнерима.

Услуге које пружа ЕЕН мрежа малим и средњим предузећима, односе се на интернационализацију њиховог пословања, подршку у приступу финансирању, подршку приступу програмима и фондовима ЕУ, информисање о прописима и правилима ЕУ и сл.

Мала и средња предузећа могу да користе услуге ЕЕН мреже као што су: коришћење ЕЕН база пословне сарадње за прекогранично пословно повезивање, учешће на међународним пословним сусретима по систему унапред организованих састанака и пословним мисијама, помоћ приликом трансфера технологија, заштите интелектуалне својине и развоја истраживачких пројеката, одговори на упите у вези са прописима ЕУ, достављање информација о могућностима коришћења средстава ЕУ и проналажење партнера за заједничко аплицирање за иста та средства, достављање информација о међународним и ЕУ тендерима, достављање информација о законима и тржишту, интернационализација пословања у другим државама света, итд.

Праве информације и права информативна решења за проблеме малих и средњих предузећа ће допринети развоју сектора МСП на данашњим динамичним и отвореним тржиштима.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Пројекта је повећање конкурентности ММСПП сектора у Србији кроз већу доступност информација о пословању на тржишту ЕУ и помоћ и интернационализацији српских привредних субјеката.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Специфични циљеви:

- Бољи приступ информацијама о пословању на тржишту ЕУ;
- Сарадња ММСПП сектора у Србији са иновативним центрима и предузећима из иностранства;
 - Повезивање домаћих предузећа са потенцијалним страним партнерима ради успостављања дугорочне пословне сарадње;
 - Боља позиционираност домаћих ММСПП на тржишту ЕУ и других земаља;
 - Промовисање иновативности као пут до повећања конкурентности ММСПП у Србији;
 - Промовисање конкурентности региона Србије у међународном простору кроз бизнис повезивање, пројекте и отварање прилика за улазак нових пословних пројеката у регионе.

3. АКТИВНОСТИ

Радни програм Агенције за 2019. годину предвиђа четири активности:

1. Прекограничне партнерске услуге за подизање пословне сарадње. Услуге имају за циљ да омогуће и помогну ММСПП да унапреде своје пословање и да се укључе у процес интернационализације. ММСПП се анимирају и подстичу да учествују на међународним пословним сусретима тј. брокерским догађајима (business-to-business, cluster-to-cluster) и компанијским мисијама (company missions) са циљем да се предузећа из одређених сектора из различитих земаља састану и на једном месту размене идеје, искуства, примере добре праксе пословања и као крајњи циљ успоставе пословну сарадњу. Агенција ће током године организовати међународне пословне сусрете (b2b) за предузећа и предузетнике и учествовати у промоцији и организацији других међународних пословних сусрета у земљи и иностранству. Агенција ће формирати профиле домаћих ММСПП која желе да пронађу пословног партнера у иностранству.

2. Услуге подршке и информисања: Агенција има обавезу да у директним контактима пружа информације и подршку домаћим ММСПП у вези са услугама које Мрежа пружа, а која се тиче интернационализације пословања, услова за пословање на ЕУ тржишту и пружање информација о ЕУ програмима.

3. Промоција Мреже и комуникационе активности: Агенција је у обавези да промовише услуге Мреже и активности међу ММСПП у земљи. Агенција ће самостално или заједно са мрежом АРРА континуирано промовисати мрежу кроз презентације и посете домаћим предузећима и предузетницима. Агенција ће своје услуге промовисати и путем медија, ИТ алата, ЕЕН алата и друштвених мрежа са циљем што веће доступности информација о услугама и активностима које Мрежа нуди.

4. Учествовање у активностима Мреже: Представници Агенције у обавези су да учествују на свим догађајима (састанцима, конференцијама, манифестацијама, секторским групама, тренинзима, саветодавним и надзорним групама) које организује Европска мрежа предузетништва у оквору овог пројекта.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Побољшање конкурентности постојећих ММСПП;
- Повећање броја партнерских уговора између српских и иностраних предузећа;
- Унапређење положаја и улоге ММСПП у Србији у односу на конкуренцију из ЕУ;
- Стварање услова за равномернији регионални развој;
- Организовани пословни сусрети, посете компанијама, као и локални и регионални догађаји.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима
- Законом о јавним агенцијама
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act)

5. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ МАЛИМ ПРЕДУЗЕЋИМА ЗА НАБАВКУ ОПРЕМЕ У 2019. ГОДИНИ

РЕДНИ БРОЈ:	5.
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Микро и мала правна лица, предузетници и задруге
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	фебруар - децембар 2019. године
УКУПАН БУЏЕТ:	1.000.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Агенцијом и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама.

Средства опредељена Програмом намењена су за суфинансирање набавке нове производне опреме и опреме директно укључене у процес производње размењивих добара и извођење грађевинских радова, и то:

- 1) производне опреме и/или машина;
- 2) транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта;
- 3) делова, специјализованих алата за машине или других капиталних добара;
- 4) грађевинске механизације за потребе обављања грађевинских радова.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Привредни субјекти који испуне услове Програма и којима банке/лизинг компаније укључене у реализацију Програма условно одобре кредит односно финансирање, могу остварити право на суфинансирање до 25% нето вредности набавке производне опреме. Привредни субјект је у обавези да обезбеди учешће у висини 5% нето вредности производне опреме, док ће се преосталих 70% нето вредности производне опреме обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга лизинг компанија укључених у спровођење овог програма.

Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 25% од нето вредности производне опреме не може бити мањи од 500.000,00 динара, нити већи од 5.000.000,00 динара.

Нето вредност је набавна цена опреме исказана у профактури/предрачуну/предуговору/ понуди, која не укључује ПДВ, трошкове транспорта, као ни било које друге трошкове који су у вези са набавком и пуштањем опреме у рад.

2. ЦИЉЕВИ

Циљ Програма јесте јачање конкурентности привредних субјеката, унапређење њиховог пословања и интернационализације, као и креирање нових радних места кроз инвестиције у опрему.

Специфични циљеви Програма су:

- 1) унапређење технолошких процеса производње;
- 2) побољшање конкурентности произвођача;
- 3) повећање вредности и обима промета;
- 4) подстицање заштите животне средине;
- 5) смањење ризика финансирања набавке производне опреме;
- 6) смањење трошкова финансирања производне опреме кроз ниже каматне стопе и/или накнаде;
- 7) повећавање понуде дугорочних извора финансирања;
- 8) промовисање залогe на опреми, као примарног и довољног средства обезбеђења кредита;
- 9) побољшање кредитне понуде банака и лизинг компанија за финансирање набавке производне опреме;
- 10) јачање партнерства између банака, лизинг компанија и јавног сектора у унапређењу извора финансирања.

3. АКТИВНОСТИ

- Потписивање уговора између Министарства привреде и Агенције;
- Објављивање јавног позива од стране Министарства привреде за избор банака и лизинг компанија;
- Потписивање уговора између Министарства привреде, Агенције и изабраних банака и лизинг компанија;
- Објављивање јавног позива од стране Министарства привреде за избор корисника бесповратних средстава;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Подношење Захтева за доделу бесповратних средстава истовремено са захтевом за кредит или финансијски лизинг у експозитури/филијали једне од пословних банака или лизинг компанији;
- Преглед и оцена поднетих пријава од стране банака или лизинг компаније и комисије, образоване од стране Министра привреде;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима Програма од стране Комисије;
- Отварање наменског рачуна од стране корисника средстава;
- Потписивање уговора између Агенције и корисника средстава;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећање конкурентности микро, малих привредних субјеката, предузетника и задруга;
- Унапређење процеса производње.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Уредбом о утврђивању Програма подршке малим предузећима за набавку опреме у 2019. години.

6. ПРОГРАМ СТАНДАРДИЗОВАНОГ СЕТА УСЛУГА ЗА МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКЕ У 2019. ГОДИНИ, КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО АКРЕДИТОВАНИХ РЕГИОНАЛНИХ РАЗВОЈНИХ АГЕНЦИЈА

РЕДНИ БРОЈ:	6.
ПРИОРИТЕТ:	Висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Потенцијална и постојећа микро, мала и средња предузећа, предузетници, задруге и кластери
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	јануар - децембар 2019. године
УКУПАН БУЏЕТ (1+2):	25.000.000,00 дин.
	1. Агенција: 22.000.000,00 РСД
	2. Фонд за развој РС: 3.000.000,00 РСД

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

1. ОПИС

Програм стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2019. години који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција (у даљем тексту: Програм) спроводи Министарство привреде у сарадњи са Агенцијом и Фондом за развој Републике Србије.

Стандардизовани сет услуга се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција, и у смислу овог програма, представља шест група стандардизованих услуга, и то: информације, обуке, саветодавне услуге, менторинг, промоције и теренска контрола у оквиру: Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2016. години, Програма подстицања развоја предузетништва кроз развојне пројекте, Програма подстицања развоја предузетништва кроз подршку инвестицијама у привреди и Програма подршке малим предузећима за набавку опреме у 2017. години. Теренску контролу за Програм подршке малим предузећима за набавку опреме у 2017. години Министарство спроводи са Агенцијом, док за преостала три наведена програма теренску контролу Министарство спроводи са Фондом за развој.

За потенцијална и постојећа микро, мала и средња предузећа и предузетнике, задруге и кластере услуге из овог програма су бесплатне.

2. ЦИЉЕВИ

Циљ Програма је подршка расту и развоју микро, малих и средњих предузећа, предузетника, задруга и кластера кроз унапређење доступности, обима и квалитета услуга подршке за њихово пословање.

3. АКТИВНОСТИ

- потписивање уговора између Министарства привреде и Агенције;
- потписивање уговора између Агенције и акредитованих регионалних развојних агенција;
- припрема Упутства за реализацију Програма од стране Агенције;
- израда месечних планова за услуге обука и промоција од стране АРРА;
- пружање пословних услуга корисницима од стране АРРА у складу са Програмом;
- месечно извештавање о реализованим услугама и израда годишњег извештаја;
- праћење реализације програма од стране Агенције и извештавање Министарства привреде.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- већа доступност услуга за подршку пословању ММСП, задруга и кластера, уједначен квалитет услуга, већи број корисника услуга;
- унапређење мера државне подршке ММСП, задругама и кластерима.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Уредбом о утврђивању Програма стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2019. години који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција.“

ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

ПРОЈЕКТИ СЕКТОРА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

1. РАЗВИЈАЊЕ АКЦЕЛЕРАТОРА ЗА ПОБОЉШАН ПРИСТУП ФИНАНСИРАЊУ ИНОВАЦИЈА ММСПП- ACCELERATOR

РЕДНИ БРОЈ:	1
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	- ММСПП - ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ПОСЛОВНУ ПОДРШКУ - РЕГИОНАЛНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ - ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ЗА АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ЈАНУАР 2017-ЈУН 2019. ГОДИНЕ
УКУПАН БУЏЕТ:	РАС БУЏЕТ ЗА 2019: 98.106,6 € (11.772.793,00 дин.) УКУПАН БУЏЕТ ПРОЈЕКТА: 2.007.363,42 € БУЏЕТ АГЕНЦИЈЕ: 170.074,25 € (донација ЕК 85%, учешће АГЕНЦИЈЕ 15%) НАПОМЕНА: АГЕНЦИЈА предфинансира средства из буџета РС, а донатор по реализацији рефундира одобрене износе на шестомесечном нивоу.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Транснационални програм Дунав је финансијски инструмент Европске територијалне сарадње (European Territorial Cooperation-ЕТС). Програм промовише економску, социјалну и територијалну кохезију у Дунавском региону кроз политику интеграције у одабраним пољима. Програм финансира развојне пројекте, практичну имплементацију законских оквира, алата, услуге и конкретне пилот инвестиције малог обима. Укупни буџет програма је 262.989.839,00 евра, што укључује подршку ЕУ (221.924.597,00 евра) и национална учешћа (41.065.242,00 евра).

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Одабрани пројекти се финансирају до 85% њихових трошкова и то за земље чланице ЕУ уз подршку Европског фонда за регионални развој-ЕРДФ, а земље ван ЕУ уз инструмент претприступне помоћи-ИПА. Партнери, учесници на појединачним пројектима, обезбеђују учешће за реализацију пројекта, а након подношења и одобрења шестомесечних финансијских извештаја врши се рефундација средстава утрошених за спровођење подржаних активности.

Иновативна ММСПП у свим регионима који учествују у пројекту ACCELERATOR имају ограничен приступ капиталу, посебно у раној фази развоја. Из тог разлога пројекат ACCELERATOR ради на истраживању и тестирању иновативног правца програма за акцелерацију (нова врста програма за унапређење спремности за инвестиције), у циљу развоја боље пословне подршке у Дунавском региону.

Фокус је на интеграцији финансијских институција које обезбеђују капитал у регионалне иновационе екосистеме. На крају, веома је значајна интеграција јавног сектора због све веће пажње која се поклања финансијским програмима из европских структурних и инвестиционих фондова (ESI).

Партнерства кроз пројекат активно укључују државне институције у каналисање заједничких препорука за јавне политике о подстицању ширења услуга акцелерације и израду заједничке стратегије за промоцију услуга акцелерације и њихову интеграцију у мере ESI фондова за Дунавски регион.

У реализацији пројекта учествује укупно 15 партнера из 9 подунавских земаља са активностима сарадње које су релевантне за свих 14 подунавских земаља.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

Побољшање приступа финансијским средствима за иновације кроз унапређење услова институционалног оквира и одговарајућих инструмената јавних политика кроз развој практичних решења за услуге акцелерације.

Специфични циљеви пројекта:

- Трансфер знања у циљу развоја услуга акцелерације;
- Интензивирање веза регионалних/транснационалних екосистема;
- Утицај на релевантни стратешки оквир политике.

3. АКТИВНОСТИ

Пројекат Accelerator обухвата 5 радних пакета са дефинисаним активностима:

- Припрема пројекта (РП 0);
- Управљање пројектом (РП 1) - успостављање и функционисање стратешког и свакодневног управљања пројектним активностима, одговарајуће извештавање о

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

активностима и финансијама, константни мониторинг, надзор и обезбеђење квалитета;

- Комуникационе активности (РП 2) - током имплементације пројекта 160 ММСП (укупно за све партнере) ће учествовати у пилот активностима пружања услуга акцелерације. Овај резултат ће се репродуковати након завршетка пројекта кроз функционисање уведених и унапређених услуга акцелерације. ММСП ће бити укључени у анализе из Радног пакета 3;
- Анализа (РП 3) - ажурирана и детаљна анализа организација за финансирање акцијског капитала у раној фази, у партнерским регионима, у циљу израде заједничког, детаљног водича о успостављању програма акцелерације;
- Пилот акције (РП 4) - демонстрација решења и тестирање нових услуга за регионе учеснике и унапређење заједничког водича на основу искуства из пилот активности;
- Оснаживање резултата (РП 5) - обезбеђивање трајности и трансферабилности предмета испоруке и резултата и њихово оснаживање кроз интегрисање на ниво политике у циљу утицања на релевантни оквир стратешке политике.

У претходном периоду реализоване су следеће активности:

- Израђен је свеобухватан извештај о релевантном оквиру политика,
- Израђен је свеобухватни извештај о понуди и потражњи извора финансирања,
- Формулисан је заједнички водич за развој програма акцелерације и свако од партнера припремио је сопствену шему пилот пројекта акцелерације.

У наредном периоду биће спроведен пилот пројекат акцелерације за укупно 20 корисника. Основни циљ пилота је истраживање и успостављање адекватног механизма акцелерације иновативних малих и средњих предузећа и предузетника. Корисници пилот пројекта биће изабрани по основу расписаног јавног позива. Пилот ће се реализовати у сарадњи са Пословним инкубатором, Нови Сад, са којим је потписан Споразум о сарадњи. Пилот ће се реализовати кроз низ повезаних активности: У циљу промоције и припреме апликаната за процес акцелерације биће организована предавања конципирана на двостраној комуникацији са публиком, тзв. „Meetup-и“, као и догађај под називом „Startup Weekend“. Пројекат ће подржати изабрана ММСПП кроз тренинге (9 дводневних тренинга за учеснике акцелератора) из области развоја пословног модела и менторинг подршку (7 менторских сесија). Такође, изабрани корисници имаће прилику да присуствују напредним тренинзима (3 пута по пет радних дана) на теме: генерисања раста за стартапе, маркетинг за стартапе и продаја за стартапе. Пројекат ће организовати демо дан на коме ће учесници обука презентовати своје пословне моделе у формату „pitcha“.

Поред реализације пилот пројекта, током 2019. године предвиђена је и реализација следећих активности:

- унапређење водича за развој и тестирање програма акцелерације;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- организација и реализација 3 локална форума са stakeholder-има;
- успостављање транснационалне иновационе мреже и потписивање споразума о сарадњи;
- израда бизнис плана и акционог плана за период након имплементације;
- припрема заједничких препорука и заједничке стратегије за промоцију програма акцелерације;
- завршна конференција пројекта.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Резултати пројекта ACCELERATOR биће потврђени и уведени програми акцелерације код мање искусних партнера и усавршени/унапређени програми акцелерације код искуснијих партнера. Овај резултат директно садржи очекиване промене које ће постићи пројекат ACCELERATOR: већи број и боље услуге акцелерације у партнерским регионима.

Као резултат интензивног заједничког рада партнера и екстерних стејкхолдера, као и формализованих споразума о сарадњи, првенствено са институцијама за акцијско инвестирање, пројекат доприноси оснаживању веза између актера у регионалним иновационим екосистемима и јачању иновативних капацитета укључених партнерских региона. Пројекат јача следеће односе: 1) ММСП – акцелератори – институције за финансирање акцијског капитала; 2) Регионалне развојне/иновационе агенције – институције за финансирање акцијског капитала; 3) Релевантне државне институције – институције за финансирање акцијског капитала; 4) Релевантне државне институције – регионалне развојне/иновационе агенције.

Резултати према дефинисаним радним пакетима:

- Свеобухватни извештај о релевантном оквиру политика (резултат остварен током 2018),
- Свеобухватни извештај о понуди и потражњи извора финансирања (резултат остварен током 2018),
- Заједнички водич за развој програма акцелерације (резултат остварен током 2018),
- 8 комплетираних и усавршених пилот акција,
- Унапређен заједнички водич за развој програма акцелерације,
- Израђени бизнис план и акциони план,
- Иновациона мрежа и споразум о сарадњи,
- Заједничке препоруке и заједничка стратегија.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом Европа 2020;
- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о регионалном развоју;
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act);

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Финансијским планом Агенције за 2019. Годину;
- Уговором о партнерству (“Partnership Agreement”) на имплементацији пројекта Accelerator, бр. ДТР1-1-278-1.1.

2. УЧВРШЋИВАЊЕ ИЗВРСНЕ ИСТРАЖИВАЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ДУНАВСКОМ РЕГИОНУ- RI2INTEGRATE

РЕДНИ БРОЈ:	2
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	ИСТРАЖИВАЧКЕ И ВИСОКООБРАЗОВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ, МСПП, СТУДЕНТИ И УЧЕНИЦИ, ИНСТИТУЦИЈЕ ПОСЛОВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ, НАЦИОНАЛНЕ, РЕГИОНАЛНЕ И ЛОКАЛНЕ ЈАВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ЈАНУАР 2017. - ДЕЦЕМБАР 2019. ГОДИНЕ
УКУПАН БУЏЕТ :	БУЏЕТ АГЕНЦИЈЕ ЗА 2019: 91.466,67 € (10.976.000,00 ДИН.) УКУПАН БУЏЕТ ПРОЈЕКТА: 1.899.430,00 € БУЏЕТ АГЕНЦИЈЕ: 164.524,85 € (донација ЕК 85%, учешће АГЕНЦИЈЕ 15%) НАПОМЕНА: Агенција предфинансира средства из буџета РС, а донатор по реализацији рефундира одобрене износе на шестомесечном нивоу.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Транснационални програм Дунав је финансијски инструмент Европске територијалне сарадње (European Territorial Cooperation-ЕТС). Програм промовише економску, социјалну и територијалну кохезију у Дунавском региону кроз политику интеграције у одабраним пољима. Програм финансира развојне пројекте, практичну имплементацију законских оквира, алата, услуге и конкретне пилот инвестиције малог обима. Укупни буџет програма је 262.989.839,00 евра, што укључује подршку ЕУ (221.924.597,00 евра) и национална учешћа (41.065.242,00 евра).

Одабрани пројекти се финансирају до 85% њихових трошкова и то за земље чланице ЕУ уз подршку Европског фонда за регионални развој - ЕРДФ, а земље ван ЕУ уз инструмент

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

претприступне помоћи - ИПА. Партнери, учесници на појединачним пројектима, обезбеђују учешће за реализацију пројекта, а након подношења и одобрења шестомесечних финансијских извештаја врши се рефундација средстава утрошених за спровођење подржаних активности.

У Дунавском региону је у току реализација водеће инвестиције Европске уније у истраживачко-развојну инфраструктуру (пројекат Extreme Light Infrastructure – ELI). која пружа и могућност за смањење релативне економске неразвијености и неједнаке територијалне распоређености истраживачких капацитета.

Једна од главних улога нове истраживачке инфраструктуре је претварање научних резултата у економски успех, док се истовремено успостављају везе на нивоу макрорегиона. Да би се постигли максимални позитивни резултати у њиховом деловању, влада, привреда, научна заједница и цивилни актери треба да раде заједно у циљу подстицања структурних промена и пружања подршке њиховом учвршћивању на нивоу макрорегиона.

Заједнички изазов пројекта RI2integrate је да убрза учвршћивање истраживачке инфраструктуре на нивоу макрорегиона у Дунавском региону, уз укључивање свих интересних група у тзв. Четвороструком хеликсу (истраживачко-развојне организације, ММСП, заједница и влада) у развој оквира за коришћење истраживачке инфраструктуре.

Учвршћивање истраживачке инфраструктуре се наслања на 3 основна стуба:

- 1) развој пословног екосистема за ММСП,
- 2) јавна набавка иновативних решења уз учешће владе у циљу подстицања иновација,
- 3) укључивање шире заједнице путем дисеминације.

Све земље које учествују, а у којима је учвршћеност истраживачке инфраструктуре на различитом нивоу моћи ће да успоставе инструменте који су прилагођени њиховим потребама.

Корисници услуга и тзв. циљне групе су високообразовне и истраживачке институције, микро, мала и средња предузећа, студенти (средња школа и универзитет), организације за пословну подршку и националне, регионалне и локалне јавне институције.

У реализацији пројекта учествује укупно 17 партнера из 7 подунавских земаља са активностима сарадње које су релевантне за свих 14 подунавских земаља.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

Унапређење интеграције функционисања инвестиционих пројеката Европске уније за развој извршне истраживачко-развојне инфраструктуре кроз развој и реализацију

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

иновативних инструмената за учење јавних политика о макрорегионалном учвршћивању ове инфраструктуре у Дунавском региону.

Специфични циљ програма:

- Побољшање коришћења систематског приступа односа ММСПП са истраживачком инфраструктуром у коришћењу добављачких могућности и умрежавања у области истраживања и развоја;
- Унапређење коришћења инструмента јавне набавке иновативних решења који обезбеђује висок ниво подршке од стране државних институција;
- Учвршћивање истраживачке инфраструктуре у заједници кроз развијање инструмента за подршку ширењу знања.

3. АКТИВНОСТИ

Пројекат RI2integrate обухвата 7 радних пакета са дефинисаним активностима:

- Припрема пројекта (РП 0);
- Управљање пројектом (РП 1) - стратешко, административно и финансијско управљање пројектом, као и управљање квалитетом и мониторинг;
- Реализација комуникационих активности (РП 2) - израда комуникационе стратегије, комуникационе активности, комуникација на друштвеним мрежама и промоција на јавним догађајима;
- Развој структуре (РП 3) - идентификација учвршћивања истраживачке инфраструктуре, развој експертских група, дефинисање специфичног фокуса;
- Развој инструмента за интегрисање истраживачке инфраструктуре (РП 4) – утилизација јавних набавки иновација, развијање пословног екосистема повезаног са истраживачком инфраструктуром, ширење свести заједнице о коришћењу истраживачке инфраструктуре;
- Пилот тестирање инструмената (РП 5) – имплементација процедуре јавних набавки иновација, имплементација концепта научног парка; пилот пројекат укључења заједнице;
- Обезбеђење одрживости пројекта (РП 6) - израда заједничког акционог плана, тренинзи трансфера знања, развој комитета за интегрисање истраживачке инфраструктуре.

Током 2019. године предвиђене су следеће активности:

- Стратешко управљање пројектом;
- Административно и финансијско управљање пројектом;
- Управљање квалитетом и мониторинг;
- Комуникационе активности на пројекту;
- Комуницирање преко друштвених мрежа;
- Промовисање пројекта на јавним догађајима;
- Развој експертских група;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Имплементација процедура јавних набавки иновација;
- Имплементација концепта научних паркова;
- Пилот пројекат укључења заједнице, односно имплементација Пилот центра за посетиоце;
- Израда заједничког акционог плана који ће помоћи при имплементацији алата и поступака за побољшање оквирних услова учвршћивања истраживачке инфраструктуре;
- Тренинзи трансфера знања подразумевају одржавање обука намењених трансферу знања о новим алатима;
- Развој комитета за интегрисање истраживачке инфраструктуре који за циљ има да промовише пројектне резултате.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Резултати према дефинисаним радним пакетима:

- Развој и деловање експертске мреже (резултат остварен током 2018),
- Регионални извештаји о постојећим иницијативама (резултат остварен током 2018),
- Заједнички водичи за утемељење истраживачке инфраструктуре (резултат остварен током 2018),
- Водич за јавне набавке у пољу иновација (резултат остварен током 2018),
- Мапирање пословних екосистема повезаних са истраживачком инфраструктуром (резултат остварен током 2018),
- Алат за подизање свести заједнице,
- Имплементирани и објављени процедуре за јавне набавке у пољу иновација,
- Имплементиран и објављен налаз за научни парк,
- Имплементиран и објављен пилот центар за посетиоце,
- Заједнички акциони план,
- Тренинзи за трансфер знања,
- RI2Integrate комитет.

5. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом Европа 2020;
- Законом о улагањима;
- Законом о јавним агенцијама;
- Законом о регионалном развоју;
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act);
- Уговором о партнерству (“Partnership Agreement”) на имплементацији RI2Integrate пројекта бр. DTP1-184-1.1.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

3. ПРОЈЕКАТ РАС-ЈАПАНСКА АГЕНЦИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ „ЈСА“ – УСПОСТАВЉАЊЕ И ПРОМОЦИЈА УСЛУГЕ МЕНТОРИНГА ЗА МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ – ФАЗА 2

РЕДНИ БРОЈ:	3
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	- ПАРТНЕРСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ 4 ЗЕМЉЕ-СРБИЈА, БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, ЦРНА ГОРА, МАКЕДОНИЈА - ПОСТОЈЕЋА МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ И КЛАСТЕРИ НА ТЕРИТОРИЈИ СРБИЈЕ, БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, ЦРНЕ ГОРЕ, МАКЕДОНИЈЕ
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2017 - 2020. ГОДИНЕ
БУЏЕТ ЗА 2019:	1. БУЏЕТ ЗА ТЕХНИЧКУ ПОДРШКУ, РЕАЛИЗУЈЕ ЈСА КРОЗ ЈАПАНСКИ КОНЗОРЦИЈУМ. 2. УЧЕШЋЕ АГЕНЦИЈЕ: НА ОСНОВУ ПОТПИСАНОГ СПОРАЗУМА О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА СА ЈСА УКУПНО КОФИНАНСИРАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ИЗНОСИ 6.804.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Услуга менторинга је бесплатна и намењена је микро, малим и средњим привредним друштвима и предузетницима (ММСПП), као и задругама, кроз пружање свеобухватне подршке корисницима. Процес менторинга одвија се по методологији Агенције развијеној у дугогодишњој сарадњи са Јапанском агенцијом за међународну сарадњу (ЈСА).

Средства за реализацију услуге менторинга се обезбеђују из више извора и то кроз:

- Програм Министарства привреде - Стандардизовани сет услуга (ССУ) за микро, мала и средња предузећа и предузетнике,
- Програм Развојне агенције Србије за подршку почетницима за започињање посла – Start up и
- Донаторске пројекте.

До сада је услугу менторинга у Србији користило око 2.000 предузећа. Према подацима из 2017. године, у тим предузећима забележено је кумулативно повећање пословне добити за 15% у односу на претходну годину.

Први пројекат сарадње са ЈСА, у оквиру којег је развијена методологија за менторинг, реализован је у периоду 2008-2011. године од стране тадашње Националне агенције за

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

регионални развој - НАРР. Резултати пројекта су били изузетни и нова шема менторинга је тестирана 2010. године, а у 2011. години започета је редовна имплементација на целој територији Републике Србије.

У међувремену су Босна и Херцеговина и Црна Гора изразиле намеру да уведу шему подршке кроз менторинг на основу модела који је развијен у Србији. Нови предлог пројекта поднет је седишту ЈСА у Токију 2011. године и он је одобрен 2012. године. Нови пројекат, „Успостављање и промоција менторинг услуге за МСПП у земљама Западног Балкана, Србији, Босни и Херцеговини и Црној Гори“, такође је био трогодишњи, са периодом имплементације од 2013. до 2016. године.

У августу 2015. године, поднет је нови предлог пројекта „Успостављање и промоција менторинг услуге за МСПП у земљама Западног Балкана, фаза 2, 2017. - 2020.“ Предлог пројекта односи се на затварање циклуса стандардизоване услуге менторинга у Србији, као и наставак трансфера српске експертизе на пољу менторинга у БиХ, Црну Гору и Македонију уз подршку јапанских експерата. Партнери из БиХ, Црне Горе и Македоније такође су поднели предлоге пројекта и следећи корак била је Мисија ЈСА у циљу детаљног планирања и снимања за пројекат техничке сарадње о консолидацији и продужењу услуге менторинга на западном Балкану.

Сви закључци Мисије су били позитивни, усклађени су сви документи по процедури ЈСА и потписан „Записник са састанка“ од стране Агенције и ЈСА. Донешена је одлука да Агенција још једном буде лидер новог пројекта техничке подршке са ЈСА за период 2017. – 2020. година.

Агенција наставља са спровођењем бесплатног менторинга у 2016. и 2017. години. У 2016 години, менторинг услугу је примило 169 корисника, док је у 2017. години број корисника 261. У претходној години око 400 ММСПП користило је ову услугу коју пружају сертификовани ментори из акредитованих регионалних развојних агенција.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

Унапређење пословања ММСПП у региону кроз коришћење услуге менторинга.

Специфични циљ:

Услуге менторинга за ММСПП су унапређене у виду садржаја услуге и структуре имплементације и успостављен је међурегионални систем менторинга.

3. АКТИВНОСТИ

У претходном периоду реализоване су следеће активности:

- Обучено је 17 нових ментора (Србија има укупно 58 сертификованих ментора) у децембру 2017.,
- Практичан тренинг за менторе реализован је у новембру и децембру 2017,

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Србија је учествовала у теоретској обуци ментора у партнерским земљама у више наврата током 2017. и 2018. године,
- Додела награда најбољим менторима за 2017. годину реализована је у мају 2018,
- Тренинг на тему Kaizen одржан је у мају и септембру 2018. године,
- Практични тренинг за Kaizen одржан је у мају и септембру 2018. године,
- Током 2018. године припремљени су критеријуми и дефинисан систем селекције нових тренера ментора (како тренера за теоретску обуку ментора, тако и тренера за практичне тренинге),
- Током 2018. године реализовани су и практични тренинзи за менторе у партнерским земљама,
- Током 2018. године ревидиран је Имплементациони водич за реализацију пројекта,
- Тренинг тренера за практичну обуку ментора реализован је у октобру 2018. године,
- У новембру 2018. године одржан је тренинг тренера за теоретску обуку ментора,
- Чланови тима Агенције пружали су континуирано саветодавну подршку партнерима из региона у институционализацији менторинг система ,
- Током 2018. припремљена је брошура о менторингу, као и стикери и сертификати за кориснике услуге,
- Састанци Заједничких координационих одбора одржани у септембру 2017. и новембру 2018. године,
- Састанак свих ментора одржан је у децембру 2018. године.

У наредном периоду биће реализоване следеће активности:

- Успостављање и реализовање система за евалуацију услуге, система за обнову квалификација ментора и система за праћење бивших клијената,
- Теоретска обука нових ментора у партнерским земљама,
- Практична обука нових ментора у партнерским земљама,
- Организовање доделе награда најбољим менторима за 2018. годину,
- Организовање годишњег састанка свих ментора,
- Организовање свечане доделе сертификата корисницима менторинг услуге из 2018. године,
- Институционализовање међурегионалних менторских конференција у оквиру националних структура менторских услуга,
- Разматрање и успостављање структуре имплементације међурегионалног система менторинга,
- Реализација специјалног програма менторинг подршке корисницима менторинга ван реализације „Менторинга кроз ССУ“ који ће бити дизајниран у складу са потребама сектора у фокусу (секторски приступ).

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Успостављен и унапређен систем менторинга,
- Успостављен одржив систем обуке ментора,

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Постигнут већи ниво укључености корисника менторинг услуге у све фазе реализације,
- Профилисање менторинг услуге (секторски приступ),
- Повећана видљивост менторинга као услуге,
- Успостављен међурегионални систем менторинга.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима,
- Законом о јавним агенцијама,
- Законом о регионалном развоју,
- Записником са састанка (“Record of discussions”) потписаним од стране Агенције и ЈСА 5. септембра 2016. године о почетку реализације пројекта „Успостављање и промоција услуге менторинга за мала и средња предузећа на западном балкану-фаза 2“.

4. ШВАЈЦАРСКИ ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ ИЗВОЗА-SIPPO

РЕДНИ БРОЈ:	4
ПРИОРИТЕТ:	ВИСОК
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	КОРИСНИЦИ УСЛУГА СУ ПРЕДУЗЕЋА ИЗ СЕКТОРА: ПРИРОДНИ САСТОЈЦИ (ЛЕКОВИТО БИЉЕ, ЗАЧИНИ, ЕТЕРИЧНА УЉА, ПЕЧУРКЕ ИТД.), ТЕХНИЧКО ДРВО (ПОЛУПРОИЗВОДИ И ФИНАЛНИ ПРОИЗВОДИ), ТЕКСТИЛ СА ДОДАТОМ ВРЕДНОШЋУ И ИНСТИТУЦИЈЕ ПОСЛОВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ-ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ, КЛАСТЕР МОДНЕ И ОДЕВНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ-FACTS.
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ЈАНУАР 2018 - ДЕЦЕМБАР 2020. ГОДИНА
БУЏЕТ ЗА 2019:	УДЕО АГЕНЦИЈЕ (БУЏЕТСКА СРЕДСТВА) У 2019: 8.807.040,00 ДИН.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Швајцарски програм за промоцију извоза-SIPPO је подржан од стране Швајцарског секретаријата за економске односе (SECO) у оквиру њихове економске сарадње и развоја. Програм спроводи Swisscontact-швајцарска фондација за међународну сарадњу и развој и усмерен је на сарадњу са пословним организацијама које пружају извозне услуге, као што

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

су организације за промоцију извоза, кластери и секторска удружења, притом подржавајући проширење и квалитет услуга везаних за извозне активности њихових чланова и клијената.

SIPPO доприноси јачању сигурности у погледу радног места, створи нова радна места и допринесе унапређењу економског раста у Србији.

Агенција у складу са Меморандумом о разумевању закљученим са Swisscontact има улогу стратешког партнера на овом програму, док саму реализацију програма прате Привредна комора Србије-ПКС и Кластер модне и одевне индустрије Србије-FACTS. Меморандумом о разумевању закључен је на период од 3 године (јануар 2018 – децембар 2020).

Програм пружа подршку и омогућава извоз на нова тржишта компанијама и организацијама активним у следећим секторима:

- Природни састојци (лековито биље, зачини, етерична уља, печурке итд.),
- Техничко дрво (полупроизводи и финални производи),
- Текстил са додатом вредношћу.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ пројекта:

Општи циљ Програма је унапређење економског раста кроз подстицање и креирање могућности за отварање нових радних места путем промоције извоза.

Специфични циљ:

Проширење и унапређење квалитета услуга намењених подршци извозним активностима.

3. АКТИВНОСТИ

Агенција је развила посебан програм суфинансирања кроз процес рефундације за активности промоције извоза. Право на учешће имају ММСПП – корисници селектовани у оквиру Швајцарског програма подршке за промоцију извоза - SIPPO, за суфинансирање следећих пројектних активности:

- 1) Студијско путовање за истраживање циљаног сајма;
- 2) Наступ на међународним сајмовима у иностранству и
- 3) Увођење нових бизнис модела (трошкови ангаживања стручне експертизе у циљу унапређења сајамског наступа).

Расположива средства се одобравају појединачно Корисницима, као суфинансирање у висини до **50%** од укупних оправданих трошкова без ПДВ, по принципу рефундације.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Агенција припрема Упутство за реализацију Програма и расписује Јавни позив за учешће по Програму. У циљу реализације и праћења имплементације Програма директор Агенције решењем образује Радну групу и Комисију за оцену пројеката. Подносиоци пријава којима су одобрени пројекти потписују уговор са Агенцијом. По реализацији пројекта Корисници подносе Захтев за рефундацију одобрених средстава уз који прилажу Извештај о реализованим активностима са пратећом документацијом у складу са Уговором.

У складу са SIPPO планом активности за 2019. годину, SIPPO програм Агенције ће током године подржати следеће активности:

1. Наступ на сајму „Panorama“ у Берлину у јануару 2019,
2. Наступ на сајму „Panorama“ у Берлину у јуну 2019,
3. Наступ на сајму INTERZUM у Келну мају 2019,
4. Студијска посета сајму Kinder Jugend Keln или Pure Origin London,
5. Учешће у реализацији тренинга намењених развоју вештина у домену промоције извоза за представнике пословних организација и секторских удружења.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Изграђене и унапређене извозне услуге организација и секторских удружења која се баве промоцијом и подршком у извозу;
- Организоване манифестације са циљем умрежавања;
- Истражена тржишта-обезбеђене процене, секторске анализе и подаци о производима;
- Успешно одрађено пословно повезивање компанија током учешћа на сајмовима-обезбеђени контакти купаца и добављача, организовани Б2Б састанци, трговинске мисије и студијски обиласци.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратегијом Европа 2020,
- Законом о улагањима,
- Законом о јавним агенцијама,
- Законом о регионалном развоју,
- Актом о малом бизнису ЕУ (Small Business Act),
- Меморандумом о разумевању између Swisscontact/SIPPO и RAS за сарадњу на пољу промоције извоза.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

АКТИВНОСТИ СЕКТОРА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

1. АКТИВНОСТ ПРАЋЕЊА КОРИСНИКА ПРОЈЕКТА ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ ПРИВАТНОГ СЕКТОРА У 3 ГРАДА (ВРАЊЕ, ЛЕСКОВАЦ И НОВИ ПАЗАР) И 9 ОПШТИНА (ПРЕШЕВО, БУЈАНОВАЦ, МЕДВЕЂА, РАШКА, СЈЕНИЦА, ТУТИН, ПРИБОЈ, ПРИЈЕПОЉЕ И НОВА ВАРОШ) ЈУЖНЕ И ЈУГОЗАПАДНЕ СРБИЈЕ

РЕДНИ БРОЈ:	1
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	јануар 2019 – децембар 2019
УКУПАН БУЏЕТ:	2.156.050,00 дин. 1. Буџетска средства: / 2. Остали извори: донаторска средства 2.156.050,00 дин.

ОПШТИ ЦИЉ АКТИВНОСТИ:

Праћење корисника ПСД пројекта у циљу праћења ефеката подршке пружене кроз ПСД пројекат.

КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ:

Активност подразумева праћење корисника ПСД пројекта: ММСПП, удружења и кластера и добитника грантова кроз теренске посете, интервјуе и анализу ефеката пружене подршке на остварење циља пројекта - јачање ММСПП у одабраним регионима путем ширег повезивања.

Пројекат је пружао подршку унапређењу развоја микро, малих и средњих предузећа и предузетништва са циљем повећања продаје, унапређења извоза и креирања нових радних места. Остварени су следећи резултати: Подржано укупно 184 ММСПП и 8 кластера кроз различите врсте пројектне подршке; Више од 380 корисника из категорије - жене и млади - похађало тренинг за почетнике у пословању од којих је 71 започео сопствени посао; Техничка подршка у вредности \$168.692 пружена за 102 корисника из категорије ММСПП, при чему је 82 ММСПП увело нове међународне стандарде, а 36 нове технологије и/или управљачке праксе; 80 ММСПП искористило могућност да излаже на 16 међународних сајмова у иностранству; Грантови за набавку опреме у вредности од укупно \$29.284,62 за 6 корисника из категорије кластери, као и техничка подршка у вредности од \$21.641 за исту категорију корисника; Бесповратна средства за куповину опреме у вредности од \$ 761.000 обезбеђена за 71 корисника из категорије почетника у

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

пословању – жене и млади; Отворено 500 нових радних места, и више од 1.600 сезонских радних места; Уведено 8 нових пословних услуга за ММСПП кориснике у циљу повећања учешћа на међународним сајмовима и привлачења нових клијената и улагања; Одржано више од 380 обука за различите категорије корисника; Пружено више од 1.300 сати консалтинга; Пружено више од 13.000 сати менторинга; Организована 3 Б2Б сусрета (Лесковац 2016. године, Нови Пазар и Златар 2017. године) са преко 200 компанија учесника на сваком.

2. АКТИВНОСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА „РАЗВОЈ ПРИВАТНОГ СЕКТОРА У НЕРАЗВИЈЕНИМ РЕГИОНИМА СРБИЈЕ“ - GIZ PSD

РЕДНИ БРОЈ:	2
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	јануар 2019 – децембар 2019
УКУПАН БУЏЕТ:	1.410.080,00 дин. 1. Буџетска средства: 1.410.080,00 дин. 2. Остали извори: /

ОПШТИ ЦИЉ АКТИВНОСТИ:

Јачање капацитета запослених у Агенцији и Регионалним развојним агенцијама са циљем пружања што квалитетнијих услуга малим и средњим предузећима и предузетницима.

КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ:

Током јула 2017. године потписан је Меморандум о сарадњи између Агенције и Немачке организације за техничку сарадњу (GIZ) у вези са реализацијом пројекта „Развој приватног сектора у неразвијеним регионима Србије”. Заједничка сарадња има за циљ јачање капацитета запослених у Агенцији и Регионалним развојним агенцијама са циљем пружања што квалитетнијих услуга малим и средњим предузећима и предузетницима. План активности обухвата обуке из области интернационализације, предузетничких вештина и приступа изворима финансирања. Такође су планиране активности на јачању пословне инфраструктуре у Србији.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

3. АКТИВНОСТИ ПОДРШКЕ „DM INKUBATORU“

РЕДНИ БРОЈ:	3
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	јануар 2019 – децембар 2019
УКУПАН БУЏЕТ:	229.120,00 дин. 1. Буџетска средства: 229.120,00 дин. 2. Остали извори: /

ОПШТИ ЦИЉ АКТИВНОСТИ:

Подршка одрживом економском развоју кроз подршку ММСПП и „start up” компанијама.

КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ:

„DM inkubator“ је иницијатива чијом ће реализацијом минимум 20 српских производа, који до тренутка објављивања конкурса нису уврштени у понуду нити једног трговинског и NORECA објекта који послује у Србији, наћи пут до DM полица. Заинтересована МСП имају могућност пријаве на конкурс „Тражимо домаће производе“. Производи из сегмента хране, додатака прехрани, козметике и производа за негу и лепоту, који су произведени у Србији од претежно домаћих сировина за које се процени да имају највише потенцијала да се продају на DM полицама проћи ће кроз процес менторства и консалтинга у циљу додатног прилагођавања производа захтевима тржишта, а који ће бити реализовани у виду развојног кампа. Најмање 20 најбољих производа биће позиционирано на DM полице.

Агенција као један од партнера на пројекту узима учешће у припреми јавног позива, критеријума за избор корисника, као и у промоцији „DM inkubatora“.

Агенција ће пружити подршку развојном кампу кроз тзв. Business-Coaching, тј. пословно менторство. Пословно менторство подразумева прилагођавање најбољих решења на бази детаљних информација и скенирања првих идеја/полупроизвода.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И РЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ

ПРОЈЕКТИ/ПРОГРАМИ ИЗ 2017. ГОДИНЕ ЧИЈА СЕ РЕАЛИЗАЦИЈА НАСТАВЉА У 2019. ГОДИНИ

1. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПРОЈЕКТИМА ПРЕКОГРАНИЧНЕ САРАДЊЕ (СВС) КРОЗ ФИНАНСИРАЊЕ УЧЕШЋА АПЛИКАНАТА/ПАРТНЕРА

Агенција спроводи програм подршке пројектима прекограничне сарадње у циљу подршке институцијама за спровођење одобрених пројеката. Подршка кроз Програм подршке пројектима прекограничне сарадње огледа се у виду суфинансирања учешћа (контрибуције) пројектних партнера из Србије. У питању је шест програма прекограничне сарадње из финансијског периода (перспективе) 2014. - 2020. године, и то: Мађарска-Србија; Румунија-Србија; Бугарска-Србија; Хрватска-Србија; Србија-Босна и Херцеговина; Србија-Црна Гора.

Агенција је у 2016. години спровела Јавни позив за овај програм, извршила прикупљање конкурсне документације, оцењивање и Комисија је, у складу са утврђеним критеријумима, донела одлуке о додели средстава. Суфинансирање контрибуције одобрава се у складу са одобреним пројектима. У 2017. години склопљени су уговори са корисницима средстава који су закључили уговор са уговарачким телом и доставили га Агенцији уз пратећу документацију и у складу са уговореним обавезама средства су исплаћена корисницима. Укупно је реализовано 12 уговора, а укупно је било 25 позитивних одлука.

У 2018. години настављена је реализација Програма, потписивање уговора и пренос средстава преосталим корисницима који су закључили уговор са уговарачким телом, као и контрола Извештаја које су корисници у обавези да сачине и доставе Агенцији. Завршни извештај о реализацији пројекта или дела пројекта, односно о утрошку одобрених бесповратних средстава доставља се Агенцији у року од 15 дана од дана окончања пројектних активности, а након добијања одобрења на завршни извештај од стране Уговарачког тела.

У 2019. години преостало је да се прати реализација пројеката, као и контрола Извештаја које су корисници у обавези да сачине и доставе Агенцији након завршетка активности или дела активности које су суфинансиране од стране Агенције.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

2. ПРОГРАМ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ И ПОДИЗАЊЕ КАПАЦИТЕТА НА РЕГИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. годину	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства из 2018. године за 2019. годину
Програм за унапређење сарадње и подизање капацитета на регионалном и локалном нивоу	10.000.000,00 дин.	5.000.000,00 дин.	5.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

Програм за унапређење сарадње и подизање капацитета на регионалном и локалном нивоу има за циљ јачање међуинституционалне сарадње и капацитета АРРА, ЈЛС, односно КЛЕР. Подршка се реализује кроз суфинансирање дела оправданих трошкова пројеката које у партнерству реализују АРРА, ЈЛС и КЛЕР, а који су усмерени на:

- промоцију значаја регионалног развоја и субјеката регионалног развоја, као и важности придруживања ЕУ;
- умрежавање партнера на међународном, регионалном и локалном нивоу кроз унапређивање и јачање међуинституционалне сарадње;
- унапређење капацитета субјеката регионалног развоја у областима: управљање развојним пројектима, привлачење директних инвестиција и промоција извоза; приступ и повлачење средстава из различитих извора финансирања (ЕУ и други фондови);
- подршка за подстицање равномернијег регионалног развоја кроз реализацију међуинституционалних активности и креирање механизма подршке ММСП и предузетницима (кроз прикупљање података о потребама привреде, обраду и анализу података), односно стимулисање пословног удруживања и креирање ланаца вредности.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ је унапређење економског и регионалног развоја кроз јачање међуинституционалне сарадње и кадровских капацитета релевантних субјеката регионалног развоја, а специфични циљеви су:

- Повећање свести о значају регионалног развоја и субјеката регионалног развоја, као и важности придруживања ЕУ;
- Успостављање међуинституционалне сарадње кроз умрежавање партнера на међународном, регионалном и локалном нивоу;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Побољшан квалитет услуга кроз унапређење кадровских капацитета субјеката регионалног развоја у областима: управљање пројектима, привлачење инвестиција, промоција извоза и извора финансирања;
- Успостављање механизма подршке ММСП и предузетницима, односно стимулисање пословног удруживања и креирања ланаца вредности.

3. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2017. години:

- Припрема Упутства за реализацију Програма;
- Расписивање Јавног позива.

Активности реализоване у 2018. години:

- Разматрање и оцењивање пријава пројеката;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Уговарање;
- Пренос средстава корисницима програма.

Активности које ће бити реализоване у 2019. години:

- Пренос средстава корисницима програма;
 - Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане индикаторе.
-

4. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратешким оквиром и акционим планом Агенције 2017.-2019.
 - Законом о улагањима;
 - Законом о регионалном развоју;
 - Законом о јавним агенцијама.
-

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

**ПРОГРАМИ ПОВЕРЕНИ РАЗВОЈНОЈ АГЕНЦИЈИ СРБИЈЕ ОД СТРАНЕ
МИНИСТАРСТВА ПРИВРЕДЕ У 2018. ГОДИНИ, ЧИЈА СЕ РЕАЛИЗАЦИЈА
НАСТАВЉА У 2019. ГОДИНИ**

**1. ПРОГРАМ СТАНДАРДИЗОВАНОГ СЕТА УСЛУГА КОЈЕ СПРОВОДЕ
АКРЕДИТОВАНЕ РЕГИОНАЛНЕ РАЗВОЈНЕ АГЕНЦИЈЕ У 2018. ГОДИНИ**

Назив програма	Средства дефинисана финансијским планом за 2018. год.	Планирана исплата до 31.12.2018. године	Резервисана средства за 2019. годину
Програм ССУ које спроводе АРРА у 2018. години	24.925.000,00 дин.	10.341.155,00 дин.	14.583.845,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Агенцијом и мрежом акредитованих регионалних развојних агенција. Стандардизовани сет услуга се реализује преко АРРА и обухвата две групе услуга и то: учешће у припреми и спровођењу међународних, регионалних и локалних развојних пројеката у 2018. години и реализација промоције програма и уредбе Министарства привреде и то: Програма подстицања регионалног и локалног развоја у 2018. години и Уредбе о поступку по коме се бирају инфраструктурни пројекти и поступку по коме се спроводи подршка унапређења локалне и регионалне инфраструктуре – Градимо заједно.

Корисници услуга које пружају АРРА могу бити јединице локалне самоуправе, а корисници средстава су АРРА.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ је унапређење обима и квалитета услуга које АРРА пружају јединицама локалних самоуправа, а посебан циљ Програма је подизање капацитета ЈЛС за припрему и спровођење међународних, регионалних и локалних развојних пројеката.

3. АКТИВНОСТИ

Активности реализоване у 2018. години:

- Потписивање уговора између Министарства привреде и Агенције;
- потписивање уговора између Агенције и АРРА;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- припрема упутства за реализацију Програма и модела извештавања од стране Агенције;
- пружање пословних услуга корисницима од стране АРРА у складу са Програмом;
- квартално извештавање о реализованим услугама и израда годишњег извештаја;
- праћење реализације програма од стране Агенције и извештавање Министарства привреде.

Активности које ће бити реализоване у 2019. години:

- израда Годишњег извештаја о реализацији Програма.

4. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Унапређење доступности, обима и квалитета услуга подршке за пословање ЈЛС;
- унапређење мера државне помоћи за подршку равномерном регионалном развоју.

5. ПРОЈЕКАТ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама;
- Уредбом о утврђивању Програма стандардизованог сета услуга које спроводе акредитоване регионалне развојне агенције у 2018. години.

ПРОЈЕКТИ/ПРОГРАМИ КОЈИ ЋЕ СЕ СПРОВОДИТИ У 2019. ГОДИНИ

1. ПРОГРАМ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ И ПОДИЗАЊЕ КАПАЦИТЕТА НА РЕГИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ

РЕДНИ БРОЈ:	1
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Акредитоване регионалне развојне агенције (АРРА), јединице локалне самоуправе (ЈЛС) и канцеларије за локални економски развој (КЛЕР)
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2019.-2020. година
УКУПАН БУЏЕТ:	20.000.000,00 дин.
	1. Буџетска средства: 20.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Програм за унапређење сарадње и подизање капацитета на регионалном и локалном нивоу (у даљем тексту: Програм) има за циљ јачање међуинституционалне сарадње и капацитета АРРА, ЈЛС, односно КЛЕР. Кроз Програм би се идентификовали сви релевантни субјекти регионалног развоја, као и потребе за унапређењем капацитета, а све у циљу заједничке реализације пројеката од значаја за регионални развој. Подршка се реализује кроз суфинансирање дела оправданих трошкова пројеката које ће у партнерству реализовати АРРА, ЈЛС и КЛЕР, а који су усмерени на:

- промоцију значаја регионалног развоја и субјеката регионалног развоја, као и важности придруживања ЕУ;
- умрежавање партнера на међународном, регионалном и локалном нивоу кроз унапређивање и јачање међуинституционалне сарадње;
- унапређење капацитета субјеката регионалног развоја у областима: управљање развојним пројектима, привлачење директних инвестиција и промоција извоза; приступ и повлачење средстава из различитих извора финансирања (ЕУ и други фондови);
- подршка за подстицање равномернијег регионалног развоја кроз реализацију међуинституционалних активности и креирање механизма подршке ММСП и предузетницима (кроз прикупљање података о потребама привреде, обраду и анализу података), односно стимулисање пословног удруживања и креирање ланаца вредности.

2. ЦИЉНА ГРУПА

Програм је усмерен на акредитоване регионалне развојне агенције (АРРА), јединице локалне самоуправе (ЈЛС) и канцеларије за локални економски развој (КЛЕР).

3. ЦИЉЕВИ

Општи циљ је унапређење економског и регионалног развоја кроз јачање међуинституционалне сарадње и кадровских капацитета релевантних субјеката регионалног развоја.

Специфични циљеви:

- Повећање свести о значају регионалног развоја и субјеката регионалног развоја, као и важности придруживања ЕУ;
- Успостављање међуинституционалне сарадње кроз умрежавање партнера на међународном, регионалном и локалном нивоу;
- Побољшан квалитет услуга кроз унапређење кадровских капацитета субјеката регионалног развоја у областима: управљање пројектима, привлачење инвестиција, промоција извоза и извора финансирања;
- Успостављање механизма подршке ММСП и предузетницима, односно стимулисање пословног удруживања и креирања ланаца вредности.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

4. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма;
- Расписивање Јавног позива;
- Разматрање и оцењивање пријава пројеката;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Уговарање;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повећана свест о значају регионалног развоја и придруживања ЕУ;
- Умрежени партнери на међународном, регионалном и локалном нивоу;
- Унапређени кадровски капацитети субјеката регионалног развоја;
- Успостављени механизми подршке ММСПП и предузетницима, односно успостављени нови облици пословних удруживања и креирани нови ланци вредности.

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратешким оквиром и акционим планом Агенције 2017.-2019.;
- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама.

2. ПРОГРАМ ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ КОРИСНИЦИМА ПРОЈЕКТА ИПА ПРОГРАМА ТЕРИТОРИЈАЛНЕ САРАДЊЕ (ПРЕКОГРАНИЧНЕ И ТРАНСНАЦИОНАЛНЕ САРАДЊЕ)

РЕДНИ БРОЈ:	2
ПРИОРИТЕТ:	висок
КОРИСНИЦИ УСЛУГА И ЦИЉНА ГРУПА:	Легитимни корисници пројеката који се финансирају из ИПА Програма територијалне сарадње
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	2019. – 2020. година
УКУПАН БУЏЕТ:	40.000.000,00 дин. 1. Буџетска средства: 40.000.000,00 дин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ОПИС ПРОГРАМА

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Програм пружа финансијску подршку свим легитимним корисницима пројеката који се финансирају из ИПА Програма територијалне сарадње, односно из програма прекограничне и транснационалне сарадње.

Корисници кроз овај програм добијају бесповратна средства за суфинансирање и предфинансирање обавезног финансијског учешћа корисника у пројектима.

Агенција финансира 10%, а корисник 5% пројекта (обавезно учешће корисника је 15% вредности пројекта), односно Агенција 12%, а корисник 3% за кориснике из III и IV групе развијености. Средства се додељују након закључења уговора за одобрене пројекте из горе наведених програма.

2. ЦИЉНА ГРУПА

Програм је усмерен на кориснике пројеката који се финансирају из ИПА Програма територијалне сарадње.

3. ЦИЉЕВИ

Општи циљ је јачање регионалне конкуретности и сарадње кроз реализацију партнерских пројеката, као и унапређење и одрживост институционалних капацитета у креирању и реализацији пројеката.

Специфични циљеви:

- Јачање конкуретности и иновативности привредних субјеката;
- Креирање нових и очување постојећих радних места;
- Унапређење пословних капацитета привредних субјеката и институција подршке развоја предузетништва за приступ различитим изворима финансирања;
- Стимулисање пословног удруживања и креирања ланаца вредности;
- Подршка развоју образовања за предузетништво;
- Интернационализација пословања;
- Подршка женском, омладинском и социјалном предузетнишву;
- Подршка равномерном регионалном развоју.

4. АКТИВНОСТИ

- Припрема Упутства за реализацију Програма;
- Расписивање Јавног позива;
- Разматрање и оцењивање пријава пројеката;
- Доношење одлука о додели средстава корисницима;
- Уговарање;
- Пренос средстава корисницима програма;
- Праћење реализације и извештавање кроз дефинисане индикаторе.

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- обезбеђено суфинансирање/предфинансирање пројеката за минимум 15 корисника (АРРА, ЈЛС....)

6. ПРОГРАМ ЈЕ УСКЛАЂЕН СА:

- Стратешким оквиром и акционим планом Агенције 2017.-2019.
- Законом о улагањима;
- Законом о регионалном развоју;
- Законом о јавним агенцијама.

Поверени послови - Делокруг рада утврђен законом и другим прописима

Акредитација регионалних развојних агенција

Акредитацијом се регионалним развојним агенцијама поверавају одређени државни послови, односно спровођење развојних пројеката и активности које се финансирају из буџета Републике и других извора у складу са Законом о регионалном развоју.

У 2019. години акредитација истиче за укупно 7 регионалних развојних агенција које би у периоду од јануара до септембра требало да поднесу захтеве за реакредитацију, како би им акредитација била обновљена на период од 5 година, и то: Регионална развојна агенција „Југ“ – Ниш, Регионална развојна агенција „Бачка“ – Нови Сад, Регионална развојна агенција „Златибор“ – Ужице, Регионална развојна агенција „Срем“ – Рума, Регионална развојна агенција Санцака „SEDA“ – Нови Пазар, Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља – Крагујевац и Регионална развојна агенција „Јужни Банат“.

Начелно постоји договор и о акредитовању РРА на Косову и Метохији, уколико се за то стекну сви неопходни услови.

Вредновање рада акредитованих регионалних развојних агенција

У складу са Правилником о ближим условима и критеријумима за вредновање рада АРРА („Сл. гласник РС“, бр. 6/2011), вредновање рада акредитованих регионалних развојних агенција (АРРА) врши се једном годишње. Комисије за вредновање рада АРРА извршиће поступак вредновања свих 16 АРРА. Поступак вредновања обухвата рад на следећим пословима: анализа годишњих извештаја о раду АРРА, теренска контрола АРРА која обухвата контролу сваког појединог податка из извештаја у корелацији са

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

документацијом на основу које је податак дат, оцена АРРА по критеријумима дефинисаним у оквиру Правилника, припрема извештаја и одлука о оцени рада АРРА.

У оквиру Сектора разматрана је могућност да се уради предлог да се постојећи критеријуми за вредновање измене и надоградње, будући да се на лицу места, кроз поступак вредновања испоставило да би то било корисно за унапређење рада АРРА и објективније оцењивање рада. Правилник доноси министар надлежан за послове регионалног развоја.

У складу са законом, у 2019. години, Сектор наставља да обавља и следеће послове:

- координира радом регионалних развојних агенција и пружа стручну помоћ потребну за обављање њихових послова који се односе на регионални развој;
- води Јединствен регистар акредитованих регионалних развојних агенција;
- планира и предлаже развојне пројекте из области регионалног развоја и пројекте од интереса за Републику Србију и обезбеђује услове за приступ и реализацију пројеката који се финансирају из европских фондова, донација и других облика развојне помоћи;
- унапређује сарадњу са релевантним субјектима регионалног развоја;
- обавља истраживања од значаја за регионални развој;
- доставља податке за унос у Регистар мера и подстицаја регионалног развоја који се води код Агенције за привредне регистре;
- реализује програме и мере ресорног министарства;
- обавља и друге послове у складу са законом.

ПЛАН РАДА СЕКТОРА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И АНАЛИЗУ

План рада Одељења за Aftercare

У циљу даљег развоја инвестиционих пројеката, привлачења нових инвестиција, решавања текућих проблема као и унапређења општег амбијента за инвестирање и пословања у Републици Србији, Агенција почев од 2017. године спроводи „Aftercare“ програм са инвеститорима који послују у Србији. Циљ програма је да се у директном дијалогу са представницима инвеститора испита тренутно задовољство компанија са условима пословања на територији Србије како би се заједничким напором идентификовале могућности за проширење постојећих активности или направио план за решавање проблема административне природе који евентуално спутавају даљи развој компаније у Србији.

Искуство инвеститора везано за досадашње пословање у Србији је од неизмерног значаја за Агенцију, како би се на бази информација прикупљених у директном контакту са њима могло утицати на институције на свим нивоима у циљу даље оптимизације правног и административног оквира за инвеститоре. Одељење ће кроз дијалог са инвеститорима

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

прикупљати, систематизовати и објављивати препоруке за унапређење пословног амбијента, али и притужбе везане за проблеме у реализацији инвестиционих пројеката. Решавање проблема који оптерећују дневно пословање компанија, повећаће могућност за њихове додатне инвестиције у Републици Србији, али ће и помоћи у привлачењу нових инвестиција.

Одељење ће учествовати и у припреми процедура за пријављивање на развојне програме које спроводи Агенција, посебно у програмима који промовишу и подржавају веће ангажовање домаћих добављача. Кроз редовне посете инвеститорима, скупљаће се информације везане за програме подршке од интереса за инвеститоре, као и вршити промоција таквих програма.

Имајући у виду број и податке о пројектима који су реализовани претходних година, као и информације о пројектима са чијом реализацијом би требало да се отпочне у наредном периоду, Одељење за Aftercare је планирало да у 2019. години посети минимум 30 инвеститора који послују на територији Србије.

План рада Одељења за извештавање и аналитику

Сектор за планирање и анализу има улогу да тесно сарађује са другим секторима Агенције са задатком да координира и пружа подршку у унапређењу резултата, а посебно оних везаних за активности: контактирања потенцијалних инвеститора, реализације програма подршке развоју локалних добављача, развоја методологија за мерење и упоређивање индикатора, пружање помоћи људским ресурсима у развоју и мерење кључних индикатора запослених.

У циљу обављања послова Агенције који су дефинисани Законом о улагањима, Одељење за извештавање и аналитику обавља послове анализе и обезбеђује податке и информације за потребе унапређења политика привредног и регионалног развоја. У настојању да обезбеди приступ и прикупи податке на адекватан начин, у задовољавајућим форматима, Одељење интензивно сарађује са бројним институцијама на републичком и регионалном нивоу. Такође, Одељење у оквиру праћења реализације програма и пројеката хоризонтално сарађује са свим секторима Агенције.

У току 2019. године Агенција ће настојати да обезбеди квалитетне податке на основу којих ће припремити анализе и студије у области привредног и регионалног развоја. Такође, кроз рад Одељења прикупљаће се, систематизовати и обједињавати препоруке везане за унапређење амбијента за пословање у Републици Србији. Сектор за планирање и анализу наставиће са развијањем јаке аналитичке способности у циљу не само мерења и представљања резултата Агенције, већ и праћења кључних кретања у међународној пословној заједници, као и припрему предлога препорука политика и мера прилагођених за оптималну употребу буџетских средстава у циљу привлачења нових инвестиција.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

За потребе извештавања и анализе Одељење преузима податке од следећих институција на републичком нивоу: Министарства привреде, Агенције за привредне регистре, Завода за статистику, Управе царина, Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Такође, у оквиру што ефикаснијег праћења ефеката на терену, Агенција уско сарађује са мрежом акредитованих регионалних развојних агенција.

У оквиру редовних активности рада Одељења за извештавање и анализу за 2019. годину планирана је детаљна евалуацију програма и пројеката који су реализовани у току 2016. и 2017. године. Циљ евалуације је оцена успешности, делотворности и утицаја подршке Агенције на привредни развој Републике Србије. Евалуација треба да пружи поуздане и корисне информације које ће имати ефекат „научених лекција“ и које ће затим моћи да буду укључене у процес доношења одлука и креирања будућих програма подршке Агенције. Евалуација ће пружити компаративни увид у *ex ante* и *ex post* ситуацију (ситуацију пре и после спроведених програма подршке) и анализу позитивних и/или негативних дешавања током интервенција од којих се састојала дата подршка. Утицај и исходи реализованих програма подршке могу се оцењивати само дугорочно јер се промене или трендови неће јављати квартално, него годишње или чак ређе, уз чињеницу да се промене могу увидети само на дуже стазе.

Методологија спровођења евалуације подразумева две фазе:

Прва фаза се огледа кроз прикупљање и обраду податке за све кориснике програма Агенције из 2016. и 2017. године и ангажовање запослених на обради података који су релевантни за анализу привредног раста. Прикупљање података се врши у сарадњи са надлежним институцијама за одређене групе података (нпр. број запослених, финансијски показатељи, робна размена и сл.). Такође, запослени у оквиру Сектора за планирање и анализу, у овој фази евалуације, уско сарађују са секторима Агенције који су задужени за имплементацију програма и пројеката како би отклонили уочене недостатке у интерним базама података. Квалитетно сагледавање резултата и касније праћење ефеката није могуће без адекватно обрађених података у фази имплементације.

Друга фаза подразумева уску сарадњу са Акредитованим регионалним развојним агенцијама које директно комуницирају на терену са корисницима програма Агенције, и врше прикупљање и обраду података уз помоћ упитника креираних од стране запослених у Агенцији.

Систематизацијом података и унапређењем методологије обраде података Агенција ће у наредном периоду ефикасније извештавати надлежне институције, остале органе власти и јавност. Свеобухватним сагледавањем резултата и ефеката омогућиће се припрема препорука за унапређење амбијента за пословање у Републици Србији.

У циљу остваривања једне од функција Агенције - Подизање нивоа директних улагања у предефинисане секторе и области Републике Србије кроз проактиван приступ и контакт

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

са потенцијалним инвеститорима – истраживање тржишта и припрема материјала, Сектор за планирање и анализу - Одељење за извештавање и аналитику уско ће сарађивати са Сектором за стратешка улагања. У складу са Законом о улагањима, Агенција предлаже, координира и спроводи активности стратешког маркетинга привредних потенцијала и угледа Републике Србије. Узимајући у обзир потребу за привлачењем и реализацијом инвестиционих пројеката који ће производити производе више додате вредности, фокус ове активности је на тзв. инвестиционом таргетирању. Методологија рада заснива се на детектовању/препознавању потенцијалних иностраних тржишта/земаља/компанија ка којима би се усмериле активности промоције Србије као инвестиционе дестинације и која би као крајњи резултат имала улагање циљаних компанија у Србију у жељене секторе и локације. Прва фаза подразумева истраживање потенцијалних иностраних тржишта/земља/компанија, обезбеђивање директних контаката доносиоца одлука у оквиру лоцираних компанија – потенцијалних инвеститора, као и анализа лоцираних компанија и сачињавање ужег избор на које ће бити усмерене активности промоције. Такође, у складу са резултатима, припремиће се и припремити тзв. tailor made промо материјал. У следећој фази биће дефинисана комуникација са конкретним циљаним компанијама, организација састанака и презентација, те даље follow up активности.

Агенција ће активно радити на прикупљању, систематизацији и обради података у вези са актуелним тржишним трендовима и кретањима у земљи и иностранству и подацима које су од значаја како за извоз тако и за инвеститоре (прикупљање и редовно ажурирање података који се односе на директна улагања, спољнотрговинску размену, БДП, продуктивност рада, стопе незапослености, зараде, девизне курсеве, порезе итд.).

У свом свакодневном раду Агенција ће наставити да припрема извештаје о билатералној економској сарадњи са одређеним земљама. Извештаји се припремају како за сопствене потребе тако и за потребе надлежног и других министарстава, као и других институција, при чему се обрађује посебно спољнотрговинска размена, а посебно област улагања, а у циљу пре свега препознавања неискоришћених потенција у оквиру економске сарадње са земљама. Такође, припремаће кратке привредне информације о локалним самоуправама и компанијама постојећим и/или потенцијалним улагачима у Србију.

План рада Одељења за маркетинг

У Сектору за планирање и анализу, у оквиру Одељења за маркетинг, планирано је да се у 2019. години обављају следеће активности:

- Предлагање, координација и спровођење активности везано за промоцију привредних потенцијала Републике Србије и унапређење угледа земље у међународној пословној заједници;

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

- Предлагање, координирање и спровођење активности у вези са промоцијом активности Развојне агенције Србије и њених програма, као и повећање видљивости Агенције;
- Рад на унапређењу и ажурирању интернет странице Агенције;
- Организација инвестиционих конференција и међународних пословних сусрета у земљи и иностранству;
- Организација наступа домаћих привредника на међународним сајмовима у оквиру Националног штанда Србије;
- Унапређење и ажурирање постојећих промотивних материјала Агенције као и креирање нових (секторске брошуре за кључне индустрије итд.);
- Израда различитих промотивних мсадржаја за потребе Агенције;
- Директно таргетирање потенцијалних инвеститора и организација инвестиционих мисија у иностранству;
- Посета инвестиционим конференцијама и секторским сајмовима у иностранству;
- Присуство на инвестиционим конференцијама и сајмовима у иностранству;
- Остваривање контаката са представницима страних привредних делегација и дипломатских мисија ради презентације инвестиционих потенцијала Србије;
- Коришћење друштвених мрежа као метода директне комуникације са заинтересованом јавношћу.

У оквиру активности Организација наступа домаћих привредника на међународним сајмовима у оквиру Националног штанда Србије биће реализовано следеће:

Агенција ће наставити промоцију домаћих компанија и инвестиционих потенцијала Србије на сајмовима у иностранству. Ова активност, коју је Агенција реализовала у претходном периоду, показала се као изузетно значајна за домаће компаније које на оваквим догађајима имају прилику успостављања директних контаката и налажења купаца и пословних партнера, као и да се информишу и едукују о новим трендовима и пословним праксама. Такође, како се на сајмовима окупљају сви значајни представници одређене индустрије, промоција земље, како извозних и инвестиционих потенцијала, у оквиру сајма, представља добру прилику за генерисање упита у вези са проналажењем добављача из Србије као и упита потенцијалних инвеститора. План сајмова за 2019. годину направљен је у складу са плановима и организацијом пословања Агенције и фокус је стављен на оне сајмове за које постоји највеће интересовање домаћих компанија, које се налазе у секторима у којима домаће компаније показују значајан извозни потенцијал, који су у прошлости дали најзначајније резултате на пољу промоције извозних могућности Србије и за које се процењује да ће највише допринети пословању извозника.

За организацију предвиђених сајмова планиран је наставак сарадње са Привредном комором Србије у области организацији наступа на сајмовима, а чија садржина, начин и услови, су детаљно регулисани посебним споразумом закљученим између Агенције и Привредне коморе Србије.

РАСРепублика Србија
Развојна агенција СрбијеКнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Имајући у виду чињеницу да је са организацијом наступа на међународним сајмовима неопходно започети знатно пре почетка сајма, а у циљу првенствено благовременог пријављивања учешћа, нижих трошкова, добијања боље позиције и остваривања квалитетнијег наступа, донета је одлука да се у 2018. години започне са организацијом наступа на сајмовима који ће се одржати током 2019. године. Из истих разлога је Агенција у току 2018. године почела са активностима на организацији наступа на међународним сајмовима који ће се одржати у 2019. години:

Р.број	Назив догађаја	Земља	Датум одржавања	Планирана квадратура	Сектор/тип догађаја
1.	FRUIT LOGISTICA	Берлин, Немачка	06-08.02.2019.	100 m ²	Прехрамбена индустрија
2.	PRODEXPO	Москва, Русија	11-15.02.2019.	122 m ²	Прехрамбена индустрија
3.	BIOFACH	Нинберг, Немачка	13-16.02.2019.	60 m ²	Прехрамбена индустрија
4.	GULFOOD	Дубаи, УАЕ	17-21.02.2019.	108 m ²	Прехрамбена индустрија
5.	PROWEIN	Дизелдорф, Немачка	17-19.03.2019.	46m ²	Сајам вина и алкохолних пића
6.	HANNOVER MESSE	Хановер, Немачка	01-05.04.2019.	100m ²	Сајам технике-метална индустрија
7.	MOSBUILD	Русија, Москва	02-05.04.2019.	99m ²	Грађевинарство
8.	МЕЂУНАРОДНИ ПРИВРЕДНИ САЈАМ	Мостар, БиХ	09-13.04.2019.	150m ²	Општи сајам
9.	PLMA	Амстердам, Холандија	21-22.05.2019.	150m ²	Прехрамбена индустрија
10.	WORLD FOOD MOSCOW	Москва, Русија	септембар 2019.	130 m ²	Прехрамбена индустрија
11.	ANUGA	Келн, Немачка	05-09.10.2019.	2 x 100m ²	Прехрамбена индустрија
12.	A+A	Дизелдорф, Немачка	05-08.11.2019.	100 m ²	Текстилна индустрија
13.	AGRITECHNICA	Хановер, Немачка	10-16.11.2019.	210 m ²	Метална (сајам пољопривредне механизације)
14.	МЕЂУНАРОДНИ ПРИВРЕДНИ САЈАМ	Тирана, Албанија	новембар 2019.	150-200 m ²	Општи сајам

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

15.	ISRAFOOD- International Exhibition for Food and Beverages	Тел Авив, Израел	новембар 2019	100 m ²	Прехрамбена индустрија
16.	CHINA INTERNATIONAL IMPORT EXPO	Шангај, Кина	новембар 2019	80-100 m ²	Општи сајам

1. Сајам „**FRUIT LOGISTICA**“ је један од највећих међународних сајмова из области прехранбене индустрије на свету, који се сваке године одржава у Берлину, Немачка. У 2018. години на Сајму је излагало 3.239 компанија и организација из око 84 земаља, а присуствовало је преко 78.000 посетилаца из 130 земаља. Ова изложба представља скуп увозника и извозника, произвођача свежег воћа и поврћа, велепродаје и малопродаје, транспортних и логистичких стручњака. Агенција и ПКС ће у 2019. години организовати наступ домаћих привредника на овом сајму у оквиру Националног штанда.

2. Сајам "**PRODEXPO**" који се одржава сваке године у Москви, представља водећи међународни сајам из области прехранбене индустрије не само за Руску Федерацију, већ и за Заједницу независних земаља, са традицијом дугом преко 20 година. У 2018. години, Сајам је одржан на простору од око 100.000 m², на истом је излагало око 2.200 излагача из 63 земаља света, уз 31 националних павиљона. Сајам је посетило око 50.000 посетилаца (највећи број посетилаца је са руског говорног подручја) из 91 земље света, од чега су највећи број чинили стручни посетиоци као што су представници малопродајних објеката, прерађивачи, дистрибутери, добављачи из области кетеринга и хотелијерства.

У 2018. години, у организацији Агенције и ПКС, организован је наступ српских предузећа у оквиру националног штанда Србије. Наступило је 15 српских компанија, што говори о значају овог сајма за пословање наших компанија. Руски дистрибутери и пословни партнери показали су велико интересовање за сарадњу са српским компанијама које су се представиле на овом сајму. Огромно тржиште Руске Федерације, велика потражња за српским производима на истом, успех претходних наступа, уз предност Споразума о слободној трговини, у многоме иду у прилог потреби континуираног присуства српских компанија на овом и осталим сајмовима у Русији.

3. Сајам "**BIOFACH**" је један од највећих сајмова органске хране на свету који се сваке године одржава у Нирнбергу, Немачка. У 2018. години на Сајму је излагало 2.962 компанија и организација из око 134 земље, а присуствовало је преко 50.200 посетилаца из 140 земаља. Ова изложба представља скуп увозника и извозника, произвођача органских производа, велепродаје и малопродаје, транспортних и логистичких стручњака. После вишегодишње паузе Србија ће у 2019. поново имати Национални штанд на овом сајму, на коме ће своје производе представити домаће компаније. Агенција и ПКС су заједнички омогућили организацију наступа привредника на овом сајму.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

4. Сајам "GULFOOD", који се традиционално одржава већ више од 25 година, представља идеално место за извозно оријентисане произвођаче хране и пића, али и опреме за хотелијерство, те пружаоце прехранбених услуга који желе да послују на тржишту Средњег Истока, Африке и Јужне Азије. Сматра се једним од највећих сајмова прехране и пића у свету. На Сајму је 2018. године своје производе представило око 5.000 излагача. Сајам је посетило око 95.000 посетилаца из 120 земаља света. У оквиру сајма „Gulfood“ одржава се и сајам халал производа на којем произвођачи који су своје производе сертифицивали у складу са овим стандардом могу понудити своје производе потенцијалним партнерима. Због изузетне посећености, Сајам од 2014. године траје пет дана. У 2018. години Агенција је заједно са Привредном комором Србије организовала наступ 10 домаћих компанија на Националном штанду у оквиру овог сајма. С обзиром да је интересовање за излагање на овом сајму било велико од стране домаћих компанија, Привредна комора Србије је додатно организовала и посету сајму за још 6 компанија.

5. Сајам "PRO WEIN" је једна од највећих и најзначајнијих специјализованих изложби вина и алкохолних пића у Европи, на којој се сусрећу дистрибутери и представници водећих малопродајних ланаца. Сајам годишње посети око 58.500 хиљада посетилаца из 130 земаља, од чега су 94% стручни посетиоци, који имају прилику да се упознају са производним програмом више од 6.250 излагача из 59 земаља. У 2018. години Агенција је у сарадњи са Привредном комором Србије организовала наступ у оквиру Националног штанда за 10 домаћих компанија, које су на овом сајму представиле своје производе.

6. Сајам "Hannover Messe" се одржава више од 60 година у сајамском простору „Hannover Messe“ и представља водећи технолошки сајам на тржишту Европе. У 2018. години на Сајму је учествовало више од 5.000 излагача, а посетило га је око 200.000 посетилаца. Ниједан други сајам не приказује све елементе у индустријском ланцу вредности на тако свеобухватан и детаљан начин, те су српске компаније у прилици да прикажу своје појединачне снаге, али и да учествују у интердисциплинарној размени знања. Србија се последњи пут на овом сајму представила 2017. године са 9 излагача, а у 2019. години Агенција и ПКС ће поново организовати Национални штанд у оквиру којег ће домаћи привредници имати прилику да представе своје производе и услуге.

7. Сајам "MOSBUILD" је највећи сајам грађевине и опремања у Русији и региону, а спада и међу водеће сајмове из ове индустрије у свету. У 2018. години, своје производе и услуге је представило око 1.200 компанија из 40 земаља света, а Сајам је посетило око 64.500 професионалаца из области грађевине и опремања. Преко 60% посетилаца чини највиши менаџмент компанија, док су остатак руководиоци појединачних сектора и стручњаци у појединим областима ове индустрије. „MOSBUILD“ на једном месту спаја произвођаче, добављаче, дистрибутере, малопродајне ланце, архитекте и дизајнере из Русије и целог света. На Националном штанду Србије у организацији Агенције и ПКС своје производе и услуге је представило осам компанија излагача.

Од 2017. године, сајам „MOSBUILD“ је постао део WorldBuild концепта, а излагачима се пружа могућност коришћења бесплатне онлајн платформе WorldBuild365 преко које могу своје производе и услуге да представе купцима и дистрибутерима из целог света.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

MOSBUILD 2017 је обухватао 19 специјализованих изложби: грађевински материјали и опрема; инжењеринг; керамика и камен; грејање, водовод и вентилација; санитарije; технокерамика; ентеријер; подне облоге; стакло и фасаде; боје и лакови; врата и прозори; декоративни текстил итд.

8. "МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ ПРИВРЕДЕ" у Мостару, Босна и Херцеговина је по броју излагача и посетилаца највећа сајамска манифестација у БиХ. Реч је о општем сајму који обухвата секторе грађевинарства, производње и прераде метала, прехранбене, ауто, електро, дрвне и хемијске индустрије, ИКТ, медицинске опреме и козметике, туризма, спорта, графичке делатности и издаваштва. У оквиру програма посебно место заузима специјализована сајамска манифестација "Вино и виноградарска опрема". У 2018. години Србија је била земља партнер на овом сајму и у организацији Агенције и ПКС, 70 компанија из Србије је представило своје производе и услуге.

9. Сајам "PLMA" је међународна сајамска манифестација робних марки која се одржава сваке године у Амстердаму и која већ више од 30 година окупља највеће трговинске ланце и произвођаче пружајући им пуну подршку у проналажењу заједничког интереса, пласману нових производа, остваривању пословних контаката и откривању нових идеја, које ће омогућити успех њиховим програмима. На Сајму је учествовало више од 9.000 излагача уз 60 националних павиљона. Сајам је посетило преко 14.000 професионалних посетилаца из 115 земаља света.

У 2018. години, у организацији Агенције и ПКС, Србија се представила седми пут на овом сајму, при чему се у оквиру националног штанда Србије представило 12 српских компанија из прехранбеног сектора. За време трајања Сајма излагачи су остварили бројне контакте, углавном са трговинским ланцима из земаља ЕУ као што су Холандија, Финска, Шведска, Немачка, Француска, Италија, али и са представницима Руске Федерације.

PLMA је специфичан сајам, због тога што српске компаније кроз услужну производњу за светски познате власнике брендова обезбеђују улазак на светско тржиште кроз увођење најважнијих стандарда који су неопходни у модерној прехранбеној индустрији, а чиме им се отварају и могућности за даље ширење сопствених производних портфолија и освајање нових тржишта.

10. "World Food Moscow" је водећи међународни сајам из области прехранбене индустрије на тржишту Русије и земаља бившег Совјетског Савеза. Постоји већ више од 20 година и одржава се на преко 56.000 m² у оквиру сајамског изложбеног простора „Експоцентар“.

У 2018. години Сајам је посетила око 30 хиљада посетилаца из 89 земаља који су имали прилику да се упознају са производним програмом више од 1.430 излагача из 62 земље света. Највећи број посетилаца као циљ свог доласка на Сајам истиче проналажење нових добављача и праћење тржишних трендова. За разлику од сајма PRODEXPO који је више оријентисан на готове производе, WFM покрива производе који су сирови или у некој од фаза прераде.

На Сајму се у оквиру Националног штанда Србије а у организацији Агенције и ПКС, у 2018. години представило 13 компанија.

RAS

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

11. „ANUGA“ је водећи међународни сајам из области прехранбене индустрије на тржишту Француске и Европске уније и одржава се сваке друге године. У 2018. години сајам је посетило 155.000 специјализованих купаца и дистрибутера, који су током пет дана трајања Сајма имали за циљ проналазак нових добављача.

На сајамском простору површине 250.000 m² своје производе је представило више од 7.000 излагача из 105 земаља. Овај сајам се одржава од 1964. године и чини га неколико тематских целина одвојених по павиљонима (национални павиљони и регије света, воће и поврће, алкохол и вино, замрзнути производи, млеко и млечни производи, месо и риба, кондиторски производи, дуготрајни производи, прерађена храна), а показао се као идеалан за потписивање уговора, промоцију производа и истраживање тржишта, и као такав има дугогодишњу успешну традицију при реализацији извозних послова.

На Националном штанду Србије, у организацији Агенције и ПКС у 2017. години се представило 27 компанија.

12. Сајам „**A+A**„ је водећи међународном сајам личне заштите, безбедности предузећа и заштите здравља на раду са конгресом који се одржава у Дизелдорфу, Немачка. Сајам се одржава сваке друге године и представља водеће место на коме се сусрећу произвођачи са купцима и добављачима. У 2017. години на Сајму је учествовало више од 1.896 излагача из 55 земаља и посетило га је 65.244 стручних посетилаца из 86 земаља. Агенција и ПКС су у 2017. организовали наступ за 8 домаћих компанија.

13. Сајам „**AGRITECHNICA**„ је водећи сајам пољопривредне механизације који се одржава у ХанOVERу, Немачка, сваке друге године. „**AGRITECHNICA**“ је највећи међународни сајам из области пољопривредне механизације, трактора и делова. Представља један од најзначајнијих сајмова за произвођаче широм света, који се одржава у сајамском простору HANNOVER MESSE на површини од 424,000 m² у 23 хале. На Сајму је 2017. године излагало преко 2.900 компанија из 52 земаља, а посетило га је преко 452.000 посетилаца из 115 земаља. Агенција и ПКС традиционално организују наступ домаћих компанија на овом сајму у оквиру Националног штанда површине 210m².

14. „МЕЂУНАРОДНИ ПРИВРЕДНИ САЈАМ “ПАНАИР“ у Тирани је највећа сајамска манифестација у Албанији која окупља све гране привреде и има за циљ развијање трговинских односа и укупне привредне сарадње, те пружа прилику за сусрете са најзначајнијим произвођачима, трговинским ланцима, увозницима и дистрибутерима из Албаније. У 2018. години на Сајму је своје производе представило преко 270 излагача из 25 земаља у свету, док га је посетило преко 20.000 посетилаца, од чега 7.000 специјализованих купаца.

На националном штанду Србије, у организацији Агенције и ПКС, у 2018. години учествовала је 24 компанија из сектора пољопривреде и прехранбене индустрије, грађевинске, машинске и хемијске индустрије, електроиндустрије, текстилне и фармацеутске индустрије, које су се представиле током четири сајамска дана.

15. Сајам „**ISRAFOOD**„ је један од водећих међународних професионалних сајмова у области прехранбене индустрије на тржишту Блиског истока. Одржава се у Тел Авиву,

РАС

Република Србија
Развојна агенција Србије

Кнеза Милоша 12, 11 000 Београд
Тел: 011 3398 900, Факс: 011 3398 550
office@ras.gov.rs; www.ras.gov.rs

Израел на простору Israeli Trade Fairs & Convention Center. Србија се до сада није представљала на овом сајму са Националним штандом.

16. Сајам „**CHINA INTERNATIONAL IMPORT EXPO**„ је један од највећих сајмова у Кини и по први пут се одржао 2018. године, у Шангају, Кина. На сајму је излагало више од 170 земаља. Србија се на овом сајму представила са два штанда. На Националном штанду своје производе и услуге је представило 6 компанија док су се у хали са Националним павиљонима представиле: Развојна агенција Србије, Научно-технолошки парк Београд, Туристичка организација Србије и Привредна комора Србије. Овај наступ Србије на сајму у Шангају организовале су Развојна агенција Србије и Привредна комора Србије уз подршку Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

У Београду, 20.03.2019. године

Дел. број: 1-07-021-4/2018-01

За Сектор за правне, финансијске и опште послове

Аида Мијовић